

302620

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2. } చెన్న పట్టణము 1915 నం:నవంబరునెల 20 వ తేది శనివారము } No 198
నంపుటము. ౨. } రాజ. స. పా. మ. స. ప. త. ర. కా. ర్తీ. క. శు. ద్ద. చ. తు. ర్థ. కి. ౧౪. } నంచిక ౧౪౮

గాంధర్వ పూట
హోర్ నియములు

హిందూస్తాని కర్ణాటక కీర్తన
తరగతులుగా ప్రత్యేకముగా రాయ
బడియున్నవి.

1 నెం. పూట రూ. 30-0-0
8 నెం. గారంటీ 2 నెం. పూట రూ. 20-0-0 2 నెం. గారం
టీ. వై. హోర్ నియములు తప్పకరములు కానియెడల 10 రో
జులలోపుగా రిటరక్ చేయవచ్చును. మావద్ద 17-లు మొ
దలు ఆ నేకయితర హోర్ నియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు
లేకనే స్వయముగా హోర్ నియంవాయింన నేర్చుకొనుటకు
తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాక్ బళ్లారికృష్ణమా చార్యుల
చారి నాటకపాటలు సహాగలవు. విశేషముగా ఖర్చుచున్న
విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోతుడు. వెల 2 రూపాయల మా
త్రమే. రోహద, సింగర, రాల్, సన్, హంబర, బ్రయింపు
రైకల్పు కావలసినవారు మాకు వ్రాయును.
మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

ఈనెల 15 వ తేదీనుండి మోటారుబండి కలిగి
జూను ఉదయము ౫ం 7-30 కు కాకినాడలో ప్రారంభమైనది
పలో కచ్చేరి నెడుటనున్న మోటారు ట్యాగ్నిట్టు కంపెనీ
ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 కు చేరును.
తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫ం 10 కు బయలుదేరి ౫ం 12-30 కు కా
కినాడ చేరును.

మధ్యాహ్నము, ౫ం 1-30 కు కాకినాడలో బయలు
దేరి ౫ం 2-50 కు బాగ్నారావు చేరి, తిరిగి ౫ం 3-20 కు
అక్కడ బయలుదేరి ౫ం 5-0 కు కాకినాడ చేరును.

రంగూను పేరుకలన అనగా పలకలు రవునకట్టి
కమ్ములు వగయిరా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్ర
యించుచున్నాము.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCHINADA.
ఆచంట సుబ్బారాయుడు, కాకినాడ.

Amrutanjana

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావృత్తము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి వెల 0-3-0.

తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టును
చర్మపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూ దేశమంత
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసన కలిగియుండును.

ప్రతిఇంటనుండదగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము
అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేకోర్డ్, బొంబాయి.
7, తంబుపల్లిపేడి నుడూరు.

శ్రీ కృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి.

ఒక్కొక్కటి రు. 3

{ 12-12401 తృప్తాశోయే	రాగమాలిక	{ 12-12406 నమామి-నారాయణ	రాగమాలిక
{ 12-12402 హే లోకా శృణుత	"	{ 12-12407 శ్రీరసాగర-తరమ	"
{ 12-12398 యువ్య-తే-యస్య-నగర	"	12-12404 ఆమ్నా-యాభ్యాసన	"
{ 12-12399 నాపథధర్మేణ	"	12-12405 మదన-పరిహర-స్థితిమ్	"
{ 12-12400 కరచరణ	కాంభోజి		
{ 12-12403 హే-గోపాలక-హేకృపా	రాగమాలిక		

మాయొక్క దరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

న్యేన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాసు.

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad
Spencer & Co. Ltd., Madras.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలచేవి మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము మనము యోగ్యతావ్రతిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు వివిధముగల వారందరు వారి యాహులకు, భర్తలనులకు చెలిసికొనగలరు. దూర కేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాగలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా అద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాల అద్దము భావలో వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,

కరంపాడ. ఆనందమూర్తి గా, కైరాజ్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

వణ్ణుగం నస్యము

70 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి చెందబడి లోక ప్రసిద్ధి బడసినది.

12 తులములు 0-2-0 అణాలు.

24 ,, 1-0-0 రూపాయ.

ఆక్. కే. పరిమళనస్యము 3 phisla 12 అణాలు
బాక్సు నెం. 140 (యు) మదరాసు.

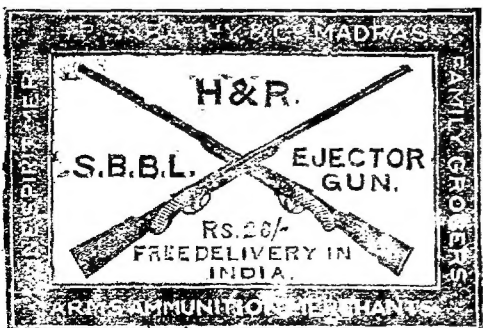
శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిినది? ఏయేనయముల నెట్టి పరిణామముల పొందినది? మనుష్యుల స్థితి మొదలు పెట్టుండే వలభేదములకలిగి? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పుకొందె? అచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరమరామచరిత్రము, శకరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు చక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ నిర్మిగతులు ముండెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథములైన పంచాయణి ప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శైలిమిగుల నులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడినందు క్యాలికొ బైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అట్ల్య త్రిమూల రూ. 0-0 కర్పణ చేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు, మున్సిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

స్వీడన్ లో తయారుచేయబడిన యాదిగుర కనపరిచి బడియున్న బోడుకుశాహల మార్కుల నిష్పష్టపైలను తెప్పించుకొనును. బజారులో దొరుకగల వాటిలో మంచిది. ప్రతి పదిపైలలకు రెండుపైలలయందు రెండు 5 రూపాయల నోట్లు పెట్టబడియున్నవి.

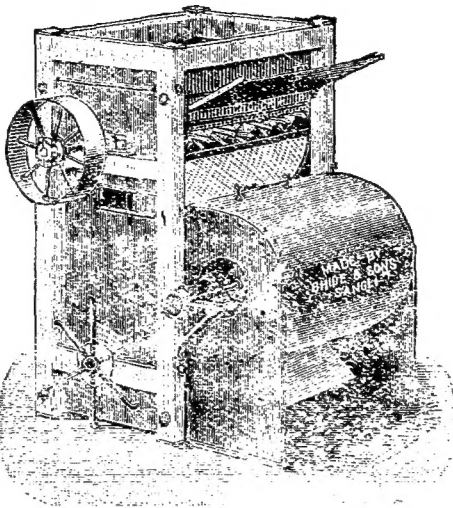
ఈ సాకి మందుగుండ్లు వగయిరా సామానుల ధరలను తెలుపు పట్టి కొరవ వ్రాయును.

ఎస్. పి. సారథి అండు కంపెనీ,

81, నై నాబాబుగోడ్డు మదరాసు.

Bhide & Sons Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

వేరుశనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరుశనగ కాయలను పగుల గొట్టుటకు గాను విరియింపబడినది. లోపల పప్పును పగుల గొట్టుటకు కుభ్రముగా ఒజుచును. బొంబాయి మదరాసు రాజధానులందన్ని భాగముల ప్రశస్తి పొందినది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున మాకు వ్రాయుచును.

బై డె అండు సన్స్, సాంగ్లి - బొంబాయి.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0

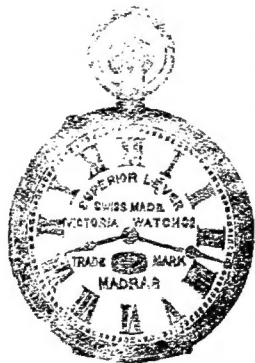
వి. పి. భర్తూలు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
హనువాట్సు నెం 212, మదరాసు.

రిజిస్టరు చేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు ఉత్తరవాది పత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సీమలో మాకంపె దీనికి గాను గెట్టితగమైన సామాను లతో చేయబడినది. దీనిలో మా కంపె చేరున్న పీపాయిమాక్కు చేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కంపెనీలలో దొరకదు. యిది సరియైన కాలము చూపు నదియు నిండా నుండదగునను లోకము అద్దపు మూలగలదియు.

[మాకంపెని పేరు ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెని పేరునే కట్టక పథరకు అమ్ముచున్నాము. మునుపటి వెల రూ. 8-8-0.

ఇప్పటి వెల గొలుసులో చేరి ,, 8-0-0.

విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, ఫాకాదపేట, మదరాసు.

అపాడ మేయర్స్ శ్రీమహా దేవీభాగవతము

ఇందు రాధున యాదవ పాండవాది సత్కథలు నిగుల మనోహరముగ ప్రతిపాదించబడియున్నవి. నివృత్తిపరులగు సకల మునుష్షజనులకు సుపయోక్తములగు పారమార్థిక విషయములు ప్రకృతినిరతులగువారికి శాస్త్రోక్తములగు వెత్తు ధర్మములను సమదృష్టుగ వర్ణింపబడినవి. మరియు పరశేన తాత్వము సాకల్యముగ సుపజేయింపబడినది. ఇట్టి సర్వోత్తమ గ్రంథములను చెన్నపురిలోని శ్రీ గవర్న మెంటువారి ఓరియం యంటర్ మేన్యూస్క్రిప్ట్ లైబ్రరీలోని ప్రతి సనుసరించి సమర్థకథనము నిచ్చి వ్రాయించి మహా పండితులచే సంశోధింపించి సకల భాగవతకారముగ శాంధ్రలిపితో మేలికాగితములపై మహారాజశ్రీ రాజా శ్రీమదంకితము వెంకట జగ్గారావు బహదూరువారు శ్రీవేరుమహమ్మదపురం జమీన్ దారువారిచే స్వకీయ సత్కృతితోధనము ద్వారాయమున ముద్రింపబడినది. ఈ మహాగ్రంథ ముద్రితాదికమునకు దయచే వదలిన సామ్యులో సగ బాబు మాత్రము కృత్యరూపమున రాబట్టదలచి వెల నులభము చేయించిరి.

శారబట్టతో బైయిండు చేయించిన పుస్తకము 1కి రూ 1-0-0
మాట్టిలు కాగితముతో బైయిండు ,, రూ 0-14-0
అట్టరు నేటిమిషన్ ప్రెస్ విశాఖపట్టణం వాల్తేరుయశ్వపామ్ర,

THE HOTEL CLARENCE.

[PHONE 431]

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

WEDDING CAKES, Xmas and, New Year Cakes prepared.

Branches:—

COMMERCIAL HOTEL, Armenian Street.

Y. M. C. A. RESTAURANT, Esplanade

BAR ASSOCIATION RESTAURANT,

High Court Building

మహామహాపాధ్యాయ బ్రహ్మ శ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువారికిరింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

- 1 బిశ్వేశ్వరీయము 0-2-0
- 2 కొక్కొండ మాహాశ్యయము 0-12-0
- 3 సింహాచల యాత్ర 0-3-0
- 4 గోదావరి వర్ణనము 0-3-0
- 5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము 0-5-0
- 6 నరకాసురవిజయ వ్యాయోగము 0-5-0

బొమ్మభిర్యులు ప్రత్యేకము

కొక్కొండ కుమారనరసింహం,

(281)

రాజమహేంద్రవరము.

కావలెను

జంతాను మున్నగు సరకులను అమ్ముటకు ఏకెట్లును, గుత్తగా కొను వర్తకమునకావలెను. రేట్లు చవుకగా నుండును, వివరములను తెలియగోరువాడు 0-4-0 బిల్లులనుచేర్చి పంపవలెను.

ది మ్యూచుయల్ కో-ఆపరేటివ్,

ఏజెన్సీ మదరాసు.

కృష్ణా మోటారు సర్వీస్ కంపెనీ

కృష్ణాజిల్లాలోని యేలూరుతాలూకా యందుగల చింతల పూడికిని యేలూరునకును 30 మైళ్ళ పొడవైన బాకలుభండు రోడ్డుగలది. ఆరోడ్డునిండ యేలూరునకును చింతలపూడికిని రాకపోకలకు ఎడ్లబండ్లమీదను నుమారు 20 గంటలు పట్టును. ఆప్రయాణమిప్పుడు రెండుగంటలలోనిది. నుకరముగ జేయవచ్చును. ప్రయాణ సౌకర్యములు గలది. జేయుటకై కృష్ణా మోటారు కంపెనీ స్థాపించబడినది. ఆ కంపెనీవారు ప్రస్తుతము రెండు పెద్ద మోటారు బండ్లను చింతలపూడి రోడ్డుమీద వాడుకయందునుట చేర్చుటను చేయుచున్నారు.

ఒక మోటారు బండియందు తదనకు 28 మంది ప్రయాణము చేయగలరు. ఈ మాసమునందు మోటారుబండ్లు నడుచుట ప్రారంభమగును. బండ్లు ఏ తేదీనుండి నడుచునదియును టికెట్లధర వివరమును కంపెనీవారి నిబంధనలను బండ్లు నడుచుట ప్రారంభించుటకు వారముదినములకు ముందు ఏలూరు నందును చింతలపూడియందును రోడ్డునకు ప్రక్కలందు స్టేషనులలోను ప్రకటనములయిన వెల్లడిచేయబడును.

ప్రాప్తేటరు,

(294)

కృష్ణా మోటారు సర్వీసు కంపెనీ.

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0

ఆదిపచ్చికాన లేక జన్మ

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము తులం 1 కి రూ. 2-0-0

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0

మోహినీ తైలము

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.

ఇది మనోహరశ్రవణముజేయు నిద్రాభయము, స్తీడగ్ధ, ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టిబిధి, మదరాసు

[illegible]

ಬಿ.ಆರ್.ಯಾ.

బల్లారియ వారికిని గ్రీసు వారికిని ముఖముఖీగా ఏనిధ

బల్లారియ వారికిని గ్రీసు వారికిని మఱాముఖీగా ఏవిధ

మీన కూలాచనమును సాగలేదు. మంచికై నను సద్భక్త నను
 పీరికపురి సంబంధములను విద్వంసునివాద్యత కై జరేభరించెను;
 పీరికూప తదబ్బధ్యతను కై జరనక మొప్పు జెప్పిరి. ముద్ధుల
 చూడ బల్లెయూ నారు గీనువై ఏను దప్పులులలోక కూడ
 దాడివెడలనియు, ముద్ధులూ పును నాచెట్టియగునుగూడ
 రో, ముద్ధాంతమున కూడ నట్టిభావము తమతమ భక్తవహా
 గములను సమర్థిమిద విష్ణుని మహిమను బల్లెకి చూపింపి
 ద్దమై యున్నదనియు కై జరు గీనుకారిని సమ్మించి
 యున్నాడు. ఈకారణములన బల్లెయూ విషయమై
 గ్రీనునారు తమ భజనులంకనుదలరి. ఇంతియేగాక, కై జరి
 యొక నమ్మకముకూటలవలన వీరు. బల్లెకి నూనారికి జీయుక
 యభయమునుకూడించి కాదు బల్లెయూ నూనారికనురానియె
 టుల చెప్పెనో మటుల నీ మీ జానకల్లెకి నూనై రానివి చెప్ప
 డని గ్రీనునారు కై జరునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. దీనివలన బల్లె
 రయూ గ్రీనుకారిని ఆస్వోష్ణముగా తలెట్ట భావములను మను
 యుకొని, యభయత్రయేభమును లేకుండ తమ తమ పను
 లవై ఆవిచ్చి పుష్పలయ ప్రార్థింపుటకు సుదేలను కుదు
 టి వెడమకొనరి.

కుమేనిగూ.

దు మేనియ రాజ్యమునూడ బాల్కను గుప్త్యములతోను
 బాల్కను సంస్థాన గంగమునందలి పక్షియును ఈ మేనియా
 కారి మనోభావ కావ్యమునూడ కొంతవరకు నిర్ణ
 యంపగలవు. మిత్రిమండలి వానను ఈ మేనియా వారును ఒక్క
 విషయమున కేకీభావులయి యున్నారు. ధర్మస్థాపనము నిర్ణం
 క కాధికార భుజనము స్వాతంత్ర్యోద్ధరణము అను నీమూడు
 ప్రమాణభులయందును వీరికి సానుభూతి సాదరములు సమాన
 ముగ గలవు. గనుక ఈ మేనియావారిని మిత్రిమండలి వారికి
 సాహోదర్యముకేయ ప్రకటించుట మిథ్యపేరెడలులలో
 నిడియొకటి. మఱియు కొంతవరకు ప్రజావాదమును ఈ మేని
 యా ఈ వాటికిని మిత్రిమండలిపక్షమున పుట్టెయ్యును సకల
 మానవధర్మముల సన్మోక్షించును. వ్యక్తమెప్పుడును మిత్రిమం
 డలిపక్షముననే కలదని ప్రజాసాహస్యమును ఒప్పించును
 న్నారు. వీరిలో టాక జోసెఫ్సుగ్ల యను వాతడును
 ఫీలి పెన్సుగ్ల యను వాతడును ప్రముఖులు కాల్కమయును వీరి
 యుద్వేధన యొక్క శత్రుయమును ధర్మపరత్వమును ప్రజాస
 నంబుల నాకర్షించి, యేరోజు కారోజుజ్జ యుద్ధమునకు
 దుముకదమని తొందరపడుచుండు ఈ మేనియా నైకుల యా
 తోమును బలపరచి, ప్రస్తుతాధికారుల విప్లవోభావమును మా
 ర్గగలవు ఈ రెండు కారణములను మిత్రిమండలి పక్షమున
 పనిచేయుచుండెను మిత్రిమండలి వా రెప్పటికిఁ న్యయంసా
 హోద్యమే నుజ్జత్రు సాహోద్యమి నమ్మి యుండవలయును.
 జర్మను తుట్టలు చుప మెరుగని కావు కై జరు బల్లేరూ
 రాజులకు సేవక గ్రీసువారి యధిపతియమును సంపాదించెనో
 ఆ రితి నే ఆ సందర్భములోనే ఈ మేనియా వాటిగూడ గ్రీసు
 వారి యధిపతియను సంపాదించెను. బల్లేరూ, గ్రీసు రాజ్య
 ములను పట్టు అన్వేష్య తాటన్వయంబున బుంధించెనో, యట్లు
 లనే ఈ మేనియా, గ్రీసు రాజ్యములనుగూడ కై జరు తనమాట
 మీది నిలుపబెట్టుకొనజూచుచున్నాడు ఇట్లుగి గ్రీసువారి
 యెడ ఈ మేనియావారి తాటన్వయమును నిర్ణయించునె కాని, తిది
 తిది రాజ్యములయెడనుగూడ తద్భావము బలతత్పూర్వకము
 కా నేరదు.

ముంపుబాగ్ ౧౨

యథాధాతమున మిత్రిమండలివారు వారికి పృథ్వీ
సాహస్యము కేమియు తాము చేయలేదని తలంచి, ఆయా
స్థిమీద కెత్తున వత్తు పృథ్వీపకారమున జేయబూనదురో,
లేక తను తాటస్థమునలన మిత్రిమండలివారి సయ్యమునకు
తావునిచ్చి, వారి సమునికాగమనమును నుకరముచేసితిరని
పేమట్ల జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా మున్నగువారు తమతాళము పట్టు
దురోయను నాగతుక యనందభర్తాబులను పృతిక్షించి గ్రీసు
వారిపక్షడే యెదురెత్తులను తుదయ్యకొనియున్నారు.
ఈయేర్పాటుల ప్రవిధముల గానున్నవి. వీనికి మూడింటికని
గుడ సాంఘిక పక్షముల యంగికార మీయబడినది. ౧.
ఎట్టి సందర్భముననుకూడ గ్రీసువారిని మిత్రమండలి వారికి
శాత్రున పరముగా పనిజేయ కోరకుండుట; ౨. యథాధానంతర
మున కొన్ని వత్సరములనరకు గ్రీనుదేశపు కష్టక్లిత్వమును కాపా
డుటకు జర్మనీకారు హామీచ్చుట 3. యథాధాతమునవచ్చు
సంధి యేర్పాటులలో గ్రీనుదేశముయొక్క అంతర్జాతీయ
సానమును నిర్ణయించు వరకును నిమాడ్చుటనీవనో, తదనవర
మును పురస్కరించు ని జ్యోతిఅస్ట్రీయావారు పనిజేయుట
ఈయేర్పాటులవలన గ్రీనుదేశమాభయకతులను ఉండగల్గుకొని
నది. మొదటి యేర్పాటువలన మిత్రమండలి వారికి శాశ్వతమై
ప్రించి వారితృప్త్యను తప్పించుకొనినది; రెండవదా వలన
జ్యోతి అస్ట్రీయావారి యనంతరపు దురాశలను నొక్కివెట్టి
నది; మూడవదానివలన అంతర్జాతీయాలోచనములందు తనయ
ధానానమును నిలుపు కొనినది.

తెనాలికి దారు కలెక్టరు ముచ్చకు పెద్ద యుద్ధోగముల
వలన కలుగుచున్న మేల్లేన్సి మూ మాన్యులగు మున్నయుకరణముల
చేతులలో బడి “జగ్గంపాడై” అనువుచున్నవట ఒక వేళ వారన
త్యవుచున్న తొలగి, బదిలీలు జరిగి ఏయూరికరణముల
వాయూరి కేరణులచిరన మనుకొందరు అప్పుడైనను మున్నయు
కరణములచేతులలో నండి తెప్పించుకొనుటకు రైతులకు సమీ
చముచేదో కాస్త్రో గారే వృక్షముగా వదిలి యుండిన
బొలుగనుండును. ఎన్నివరపు వీరభద్రశర్మ

మనము కరణముల వారసత్వపుమాట, పాపములు
ననియు, రయతు లీ విషయమును బహారించి దొరతనము వారిని
ప్రార్థించుట మన ననియు, మూర్ఖుగైదు లగు మనము కరణ
ములందఱ గ్రామముల రయతులు పడు బాధలకు మితి మేర
అందవనియు శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారు అక్టోబరు
గిరి వ లేదీ ఆంధ్ర వారపత్రికా వ్రాసిన వ్యాసున మూల
సాను. దీనివలన శాస్త్రి గారికి గ్రామద్యోగులం యెంతి యనూ
య్యుండో వెల్లడియగుచున్నది. ఒకవేళ గ్రామద్యోగు లెవ
రైన తప్పుచేసినచో దొరతనము వారు శిక్షించుచునేయున్నాడు
కాని, శాస్త్రి గారి యట్లు పెద్దకాడుకుం గలె పూజించుటలేదు
ప్రస్తుతము కరణములన రదిలి చేయటలేదు. ఇట్లనుటవలన
ఒక స్థానమునండి మరయొక స్థానమునకు మార్చబడు ఉద్యో
గులవలన ప్రజల కేలాటి బాధలు తమ యా శాస్త్రి గారి యభి
ప్రాయము? అయా యద్యోగుల మంచి చేడమను బట్టి

బాగాదు పట్టణము.

బాగాదు టర్కీవారి పట్టణము. పరివృత్త నిండుకాళి
లో కలియుచున్న టిగ్రిసునదిమీద నున్నది. టిగ్రిసు నదియు,
ఇస్ఫహానునదియు సంగమమున ప్రదేశ ప్రాంతమును ఆంధ్రము
లు స్వాధీనముచేసికొని, టర్కీవారిని తరుముచున్నది. కలు
ఆల్ అమరావతిను ప్రదేశమున ఆంధ్రమునకున్నది. దీనికిని,
బాగాదునకును నదిలో ప్రమాణముచేసిన 200 మైళ్ల దూరముం
దును నాలుదారిని వెల్లించెదల దీనిలో సగము దూరముకం
టె నెట్లగు యుండదు. దీనిని క్రీస్తుశకము 762 వ సంవత్సర
ములో ఆల్ మన్నున కాళిపాకట్టిందినట్లు చెప్పుచును కాళి
పులు రాజ్యము చేసినంత కాలమీ పట్టణము నా గ ర క
రక్షణచేయునట్లు మరుట ప్రాయము గ నుండెను.
కవులెమి, గాయకులెమి, రాజ్య కేతలెమి, కాస్త్రజ్ఞులెమి, పం
డితులెమి, ధీరులెమి, బాగాదునందు కర్మలనుండెడివారు.
ప్రాచ్యదేశస్థులవారము లిక్కడ కర్మలనుండుచుండెను.
ఇక్కడివారి జ్ఞానము సర్వత్ర వ్యాపించుచుండెను. ప్రాచ్యుల
సభ్యత ఇక్కడ మూర్తిభవించినట్లుండెను. మంగులెమి
తార్తారులెమి, పాణినిలెమి, ఇక్కడ తమ యధికారము చెల్ల
యించిరి, కాని చివర కీడ్లరాజును ౧౬3౮ సంవత్సరము
లో టర్కీవారివశమై నేటివరకు వారియధికారములో నేయు
న్నది. టర్కీవారు దీని పట్టుకొనినపుడు ప్రజలహక్కు చేసి
కానా బాధలు పెట్టిరి. టర్కీ సామ్రాజ్యమునకు కానిస్టాంటి
నోపిటెనగరము ప్రధాన పట్టణముగ నున్నది. ఐరోపాలోని
టర్కీ సామ్రాజ్యమునకును నశించిపోయినది. కానిస్టాంటి
నోపిటెనగరమును అర్ధచంద్రాకృతిగ కొంతభాగము
మాత్ర మిప్పుటికి మిగిలి యున్నది. కానిస్టాంటి
నోపిటెన ప్రాముఖ్యమంతయు తగ్గియున్నదని చెప్పవచ్చునుకాని
బాగాదు అట్లుకాదు. దినదినాభివృద్ధి జేయుచున్నది. దైవయో
గములన విరోధించి సామ్రాజ్యమంతరించినయెడల టర్కీకి
బాగాదు రాజధానికాగలదు.

* * * * *

ఇదిచాల విశాలమైన పట్టణము. టిగ్రిసునది కిరగార్చు
ములందును వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడకులను పట్టణము
సమానముగలేదు. కుడివైపునన్న పట్టణముకంటె ఎడమ
వైపు మీదనున్న పట్టణ ముందింతలుండెను. ఇక్కడి వార
క్కడకును అక్కడి వారిక్కడకును వచ్చిపోవుటకు వ్యధన
నంతయున్నది. పట్టణముమట్టును ఇటుక గోడకలదు. దీనికి
మరమృతమట్టున అయిన మైళ్లదూరమున గుడిగోడపట్టణమును
రక్షించవలసియున్నది. మధ్యమత్త బునజులున్నవి. ఇప్పటికి
వెద్దవెద్ద ఫిరంగుల నిక్కడ వెట్టియుండును. ఇక్కడ రక్షణ
యేర్పాటులే మి యున్న దని యు చెప్పు జాలము.
ముఖ్యమైన వీధుల తి వి కా ల ము గ నుండును.
టర్కీవారు, అరబ్బులు, వారసీతులు, భారతీయులు,
జ్యూమతస్థులు, క్రైస్తవులు మున్నగు వర్తకులతో నిండియుం
డును. ఇక్కడెన్నియో తోటలుగలవు. ఇదిపూర్వమంతయో
సాభాగ్యము ననుభవించినది. పట్టణములకు మరుట ప్రాయముగ
నుండెను. కాని ఇప్పుడు బాధపడిన వస్తువొకటిలేదు. ఒకటి
రెండు గోరిలుసాత్రము చూడవలసియున్నవి. మసీదులు,
నగరులుమున్నగు విహారవిన్నదగినవిలేవు. దీనికి కారణము లేక
పోలేదు. పట్టునుని ఒక్కరునుకాశ్వతముగా నిక్కడరాజ్యము
చేయలేదు. తరుచుచేతులు మాండుచుటచేత, కాశ్వతమైన
పనులెవరును చేయించియుండలేదు.

* * * * *

ప్రజల ఇంట్లు శృంగారముగ నుండును. దాంబికముగ
లేక సామాన్యముగ నుండును. ఇక్కడ దొరలకు చాల యును
కులముగ నుండును. వివిధభాతుల వారుండినను సఖ్యముతో
మెలగుచుండును. ఒకచోటనుండి మరొకచోటనునకు వెళ్లు
సభ్యులు దొరసానులుకూడ మేలి మునుగునకేసికొని వెళ్లవల
యును. టిగ్రిసునది ఈ పట్టణమునంద ఆకారముగ ప్రవహించు
చున్నది. చిన్నపడరలు, తెప్పలు జేసకునెటు నీటిమీద లేచి
యాడుచుండును. రాకపోకలు మున్నగువి వివిధవిధ సాగు
చుండును. బాగాదు పట్టణమునుండి ఇక్కడకు స్త్రీయలు
నడుచుచుండును. ఈ యేర్పాటును తురుక్కు కంసెసి
వారికను చేసెరి. మయామతస్థులను తమకు రచ్చెలా పట్టణ
ములో పాలిపెట్టుచును. ఇది బాగాదుకు 70 మైళ్ల దూరములో
నున్నది మయామతస్థులూచనిపోయినవారిని విడిమిదత్తికొని
పోవుచుండును. బాగాదునుండి, కల్పేలవరకును నాలుమార్గము
కూడకలదు. గుర్రములు, ఒంటెలు మున్నగువానిమీదవర్త
కులు నరుకుటచేసికొని ఇక్కడ బయలుదేరి కల్పేలవర వెళ్లు
చుండురు.

సానిక వార్తలు

నవంబరు దినచర్య

మంగళవారము 23-వ తేది

కానన నిర్మాణ సభవారి సమావేశము ... న 11 X౦

గురువారము 25-వ తేది

కాన్వేషణ సభ ... సా 4-80 X౦

దీపసూలకేళ - నేడును రేపున సాయంకాలమునందు
6-8 గంటలకు దీపములు వెలిగించు బడును.

కాలమాండలిక: - నిన్నటి యభివృద్ధి 86-4
డిగ్రీలు; అధిష్టాంశస్థితి 74 డిగ్రీలు.

దీపదోషక సమాజము: - నేటిరాత్రి ౯ గంట
లకు యానమాజును వారు విష్ణోయీ పల్లివహులలో "సాదు
కాకట్టాభిషేకము" యనునాటకమును తెచ్చునవదర్శించును.

చెన్నపురి నిన్ను జాత్యుద్ధారక సంఘము: -
రేపు ఉదయము 8 గంటలకు వెరంబూరు నిన్ను జాత్యుద్ధా
రక పాఠశాలలో స్వామి బ్రహ్మానందగారును, శ్రీ కృష్ణ
కొటిశ్వరరు గారును "నడవడి" అను విషయమును ఉపన్య
సించెదరు.

వై. యం, వి. ఏ వారి సాంసత్వరీత్యవము: -
రేపు ఆదివారము సాయంకాలము 3-3౦ గంటలకు యానం
ఘమువారి సాంసత్వరీత్యవము జరుగును. సర్ యన్. నుబ్ర
మణ్ణయ్యరు కె. సి. వి. ఇ. యల్. యల్. డి గారు శ్రీ శ్రీ
మైసూరు మహారాజగారియొక్కయు, యనరాజగారి యొ
క్కయు ఛాయాపటములను బ్రదర్శించెదరు.

15, 20 తేలమంది నైనితులతోను, వారికి కావలసిన
యధ్యధిక ములతోను స్త్రీ మరులమీద బయలుదేరి బాగాదును
ముట్టించి, నునాయాసముగ పట్టుకొన వచ్చును. ప్రస్తుత
మిక్కడ టర్కీవారి సేనలుతప్పకుండునన్నది. ఇక్కడకే సహ
య్యము కావలసినప్పటికిని కానిస్టాంటినుపోపిటెనుండిరావలెను.
మరియొక ఉ పా య ము లేదు. కానిస్టాంటినుపోపిటె
కును బాగాదుకును చాలదూరము. అక్కడ నుండి
చప్పున సాహాయ్యము పంపుటకు వీలులేదు. కాకను ప్రాంత
ములందు రమ్యవారును, ధార్మికజ్ఞులూ, అంగ్ల, పరామలును
టర్కీకి నుక్కర తిరుగకుండ చేయుచున్నారు. ప్రస్తుత సీతీ
లో టర్కీవారిక్కడకు చాలమంది సయినకులను పంపుట కల్ల
ఒకవేళ టర్కీకి తప్పకుచ్చినప్పుడు కూడ కానిస్టాంటినుపోపిటె
నండి సమయమునకు సాహాయ్యము వచ్చుటకు వీలుండదు.

ఈ రెండు పట్టణములకును దూరము ౧3౦౦ మైళ్లు.
మధ్య నెన్నియో నడుచున్నది. పర్యవహరము. కొండలమదాలి
ఇనగాని మార్గములేదు. కొన్నికొన్నిచోట్ల రైలుతో నిర్మాణ
ము కలన కొన్ని ఇబ్బందులుతీసినది. కానిస్టాంటినుపోపిటెనుండి
గింం మైళ్లవరకు యధికార్యములకు పనికివచ్చు రైలుతో నడు
చుదగినవచ్చును. తొరనుకొండల నింకను భేదించి
కొట్టువేయ లేదు. ఇక్కడ నుండి ఆవరణకు
వెళ్లు రైంంతయోక వస్తుము. తిన్ననికొట్టులేదు.
ఒకవేళ దారియున్నను ౮,౦౦౦ అడుగులయెత్తున నడిచిపో
వలెను. ఈకష్టములమీద యటుండగా ముందు దురయుచుం
డును. నెలలకొలిది దారి కనుపడనేకనుపడదు. తరువాత నీటి
నియాలోనండి, అమనమర్యతమువరకు నిరాశుటముగ వెళ్ల
వచ్చును. ఇక్కడ రైలున్నది. సగమువరకు కొండను దొలిచి
నట్లు చెప్పుచుండు. ఇది ఒకరోజులో జరుగుపనికాదు. అంగ
ళము వంతున దొలిచికొని రావలసియుండును.
యధ్యము జరుగుచున్న కాలములో నిది పూర్తికాగల
దనుకొనుటకు వీలులేదు. అమనమకొండమీదరెండవర్గములు
న్నవి. వీనిమీదనుండియే టర్కీవారు వెద్దవెద్ద ఫిరంగులను
మందునానుగ్రహింపును వాని తీసికొనినచ్చిట్లు చెప్పుచురు.
అలసాపట్టణము దగ్గరనుండి రైలుమార్గమీదానభయముగా
ఇప్పుటినువరది జరుగినవద్దచేరుచున్నది. ఉత్కలములతో
నడికివంటె నిర్మించినారు: ఇప్పుటికి గదిలోనకదిగువభాగమున
నూరునూరు ఏబదిమైళ్లవరకు రైలునుజేసి యుండవచ్చును.
ఇక్కడ నుండి బాగాదుకు 24 మైళ్లదూరమేయున్నది. బా
గాదుకు యెనురుగాటిగిను, ఇ పు) టి గు న ను లభ
యెత్తున దూరము లేదు. కాని, ఇక్కడ వి
స్తారము బురదనేల అన్నది. కష్టసాయము జరుగును. అందు
చే ఈ దారిని వెళ్లుటకు వీలులేదు. 200 మైళ్లు మట్టుతిరిగి టి
గ్రిసునది మీదనున్న మోములు పట్టణమును చేరు కొందురు.
ఇక్కడనుండి తెప్పలమీద నుండు సామగ్రి, ఆహార సామగ్రి
ఫిరంగులను పంపుచున్నారు.

చెన్నపురి ఎక్స్‌ప్రెస్ క్లబ్బు 24వ సాం
వత్సరీకోత్సవము: - ఈ సంఘమువారి 2౪-వ సాంక
త్వరీకోత్సవము యీనెల 2౨-న లేది సోమవారము సాయం
కాలము ౫-౧౫గంటలకు జరుగును. వారిష్టకు ఆర్ యన్.
అయ్యంగారు గారు "విశ్వవిద్యాయ వ్యాపనము" అను విష
యమునుగురించి ఉపన్యసించెదరు. గౌ. వ్యాయమూర్తి టి. వి.
శేషగిరి అయ్యరు టి. ఏ. యం. యల్ గారు అధ్యక్షతను
వహించురు.

చెన్నపురి యుద్ధసిద్ధి: - మూజిముం నాటకరం
గము: - నిన్నటి రోజుసాయంకాలము మూసీయుము నాట
కరంగముగా లండను అభివృద్ధిపద్యమువారి ననుసరించి
యుద్ధసిద్ధికి సాహాయ్యమును నిమిత్తము ఈపురమునందలి ఆంగ్ల
చిల్డులు భార్యలందఱును జాభివృద్ధిపద్యము జరిపిరి.
ఆంధ్రలో కొన్ని భారతీ గాథలును "విక్రీ"గాథలను
ప్రదర్శించి వి మొట్టమొదట "ఆమరజాంతిర్యాసము"
అను పేరి నొక భారతీ య యుద్ధ చరిత్రను
ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రలో పరిత్రయగు
నొక రాణి విజయుడై ఘాతమొనరిత బడవండుటకు ప్రాణ
త్యాగము జేసికొనెను. రెండవసారి ప్లాప్స్ మెప్పుగారి పరి
ముల ప్రకారము గ్రీకు యాలిసిను చరిత్రను అంకితముగా ప్ర
తి అంకితమునకును 12 నుండి దొరసానులు కేషముజేసిరి. ఇం
గు విషయమై చెన్నపురిశ్రీ ధీయోమనక్లబ్బువారి మెంబర్లు
చాలావరకు సహాయ పడిరి. మూడవసారి "కుండరిములు కల
లు" అను కథకు బ్రదర్శించి దీనితోడెరిన శ్రీవేషములు అతి
మనోహరముగానుండెను. సినుగాథలు ౧౨ లోను యాలిసిను
గాజునాసి కారాజిరధమును వెంబడించుట అనునదొకటియు
యాలిసినుగారి భార్య వెరిపోవిన వివాహమాడగొన వారికి
ఆమె విల్లునందించుట అనునదొకటియువ్యమైనవి మధ్యమధ్య
శ్రీగవర్నరుగారి బ్యాంకువాయిద్యము విసేదియుగా వాయింప
బడెను. ఈ ప్రదర్శనములైన తరువాత కార్యక్రమ దొరగారును,
కార్మికలు దొరసానిగారును మరొకందఱును మంచిగీతమును
ఆంగ్లభాషలో బాడిరి. శ్రీ గవర్నరుగారును ప్రభ్యుగానను
ప్రదర్శనమునకు చాల సంతోషించిరి. తరువాత జాతీయ
గీతమును పాడబడినది.

చెన్నపురి భాషాభివృద్ధి సంఘము.

నిన్న సాయంకాలము 8 గంటలకు యీ సంఘమువారి
తరపున నేనేలు మహానుజా ప్రాధమరు. యన్. కృష్ణస్వా
మి అయ్యంగారు "విజయనగర రాజ్య చరిత్రములో మరుగుప
డియున్న ఒక ప్రకరణము" అను విషయమును గురించి ఉపన్య
సించిరి. శ్రీ గవర్నరుగారు అధ్యక్షతను వహించిరి. సంఘ స
భ్యులును కొందరు వి ద్యా ర్థు లు ను స భ కు వ చ్చి రి
ఉపన్యాసకు లిట్లుజెప్పిరి. విజయనగర రాజ్యము కొన్నివిశేష
సందర్భములలో ఉద్భవించినది. అది ౧3 వ శతాబ్దములో
మహమ్మదీయులు ఉత్తరపుకొననుండి దక్షిణపుకొనవరకు
కొల్లగొట్టు కాలములో ప్రారంభమైనది. ౧౮౪౮ వ సంవత్స
రమున నారాజ్యమునకు గొప్ప ఆవరణజ్ఞునది. ఆసమయమున
నే ఓధోదేశపు దండుగూడ వారివైబడెను. గారి మల్లికార్జును
డను రాజుని కేతువులతోడించి ౧౮౬౫ వ సంవత్సరమువరకు
ను రాజ్యముజేసెను. విరూపాక్షుడను రాజు ౧౮౮౫ వ సంవ
త్సరమువరకును రాజ్యముజేసెను. ౧౮౮౫-౧౮౮౬ సంవత్స
రములో ాజ్యము తొలుమునై నందున సలమ
న రి సిం గ రాజు రాజ్యము ను వచ్చెను. ఇతడు
దురాశచే నీరాజ్యమును నాక్రమించుకొనలేదు. ఇతడు రాజ్య
పరిపాలనమును సేనాధిపత్యమును ముసప్రసిద్ధుడైన వరస సేనాని
వశము చేసెను అసేనాని తనయధిపతి యాజ్ఞప్రకారము రాజు
చనిపోయిన పిమ్మట రాజుకుమారునికె పట్టాభిషేకముజేసెను.
గాని తానే మరణ కాలము వరకును ఆనగా ౧౮౯౫ వ వత్స
రము వరకు రాజ్యపరిపాలన జేయుచుండెను. అంతటనిరణపుపు
డగు వీరనరసింహుడు రాజ్యమునకువచ్చి ౧౮౯౮వసంవత్సరము
వరకునుపరిపాలనజేసెను. పిమ్మట క్రిష్ణ దేవరాయలు రాజ్యమునకు
వచ్చిరి. శ్రీ గవర్నరుగారు ఆ య్యవార్ల గారి ఉపన్యాసమునను
అనందించి దీనివిషయము చుప్పించుటకు ఎవరైన అభిప్రాయ
ముగలదాఱుని అడిగిరి.

వ్యాయమూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారిట్లు ఉపన్య
సించిరి. విజయనగర రాజ్యము సాయంతిరాజ్యముగానుండినది
ఏకచక్రాధిపత్యము రావముతోనే దానికి అర్ధమునవచ్చినది
మరుమదిన ఈ సామ్రాజ్యమును గూర్చి కనిపెట్టవలసిన విష
యము లింక నెన్నియో గలవు. ఈ రాజ్యాభివృద్ధియు తుయ
మును తెలుగు భాషతోను వాఙ్మయముతోను సంబంధించి
యున్నది. విజయనగర రాజ్యమువారు దేశము నాక్రమించుట
కెన్నును బ్రయత్నించలేదు. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారువారి
మాటలకు జవాబిచ్చిన తరువాత సి. సి. రాజుస్వామి అయ్యరు
గారు శ్రీ గవర్నరుగారికి వందనము లాచరించిరి.

విషయముక్తముగఁ.

హిందూదేశపు పేరులు	3
జాబులు, శ్రీమదాంధ్రము	4
బాగాదులము, పాఠికవాదము	5
ప్రభుత్వము	
మన ఇనుపదారులు	6-7
విద్యుత్తును సంగ్రహము	8-9
విద్యుత్తును	10
ఇంగ్లీషు తంత్రము	11-12-13
వాస్తవజీవితము, పాఠికవాదము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 20-వ తేది

శనివారము

మన ఇనుపదారులు.

ఈ దేశమున ఇనుపదారుల పరిపాలనయందు జరిగినంత ఆ కార్యమును మరి యెచ్చటను జరిగియుండలేదు. 1912-వ సంవత్సరమున మహా నీయుడు గోకేలే ఇండియా శాసనసభలో విషయమును జర్చకు వెచ్చువరకును మన ఇనుప దారులను గురించి ప్రజలకు శ్రద్ధగాని జోక్యము గాని విశేషముండినది గాదు. ఆతని ప్రయత్నము నలన ఇనుపదారుల ఆర్థిక స్థితిగతులను గురించి సామాన్యముగా విచారణ ప్రారంభమయి మన నాయకులు కొందరు అప్పుడప్పుడు శాసన సభా గృహలలో నేమి ఇతరవిధముల నేమి ఆలోచన లు చేయ నారంభించి తీర్మానములు చేయుటకు నుపక్రమించినారు. ఇటీవల గా. పజల్ భాగ్య కంఠానియందు ఇనుపదారుల ప్రభుత్వమువారి పరిపాలన క్రిందనే యందుకొనవలసినదని తెచ్చిన తీర్మానమును ఆ సభయమున జరిగిన చర్చయు మా చదువరులు స్పష్టించుకొనగలరు. ఈ రీతిగా దేశమున ఇనుపదారులయెడల దినదినమును శ్రద్ధ హెచ్చుచుండుటకు ప్రభుత్వమువారు 1914-1915-వ సంవత్సరపు ఇనుప దారుల పరిపాలన రిపోర్టును ప్రకటించుచు అందులో తాము నవీన కద్దటి నవలంబించ విశ్వయించిరిని తెలియజేయుట బవిధముగా సంతృప్తికిరము. మాయెదుట నుండు రిపోర్టునంతయు నేటిదినము విమర్శించుటకు నెడము చాలదు. ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన నవీనకథమును బేర్కొని అది ఎంతవరకు నుపయోగకరమో ఎంతవరకు నాప భూయిష్టమో వివరించుట ప్రస్తుతము కష్టము. ప్రజల యనుకూలమును నలంచి ప్రభుత్వము వారు ఇంక నుందురీతిల్లలలో ప్రభుత్వమువారి వలంబించిన రైల్వేకరీసాలనా పద్ధతుల చారిత్రక వివరణమును సంక్షేపముగా నిచ్చుట కును నేడు ప్రభుత్వమువారికి చెందియుండు రైల్వేశాఖల పరిపాలన కంపెనీలద్వారా చేయించుటకు నేర్పడినపరిస్థితుల వర్ణనను చేయుటకును నిశ్చయించినారట! ఈ నిశ్చయమున కనుగుణముగా 1914-15 వ సంవత్సరపు రిపోర్టులో ప్రారంభించుట తోడనే రైల్వేసర్కారు పెట్టు మొదలుపెట్టినదియు నేటివరకు ఎట్లా యుప

క్రమము అభివృద్ధి యైనదియు యుగములు యుగములుగా విభాగించి తెలియజేసినారు. చదువుట కీచరిత్ర యంతయు నాకర్షకముగానే యున్నది. 1844 మొదలు 1854 వరకును కొన్ని కంపెనీలు కొంత ఇనుపదారినిర్మాణము ఉన్నను సక్రమముగా కంపెనీకద్దటి యేర్పడి యుండలేదు. 1854 లో డాక్టాస్ రాజప్రతినిధియొక్క ప్రోద్బలముచే నేరంటికంపెనీల పద్ధతి ప్రారంభమాయెను. అంగ్ల సీనులో కంపెనీవర్ధులు. వీరచ్చట ద్రవ్యము సమకూర్చుకొనుట. ఇచ్చటకు వచ్చి రైల్వే యెట. లాభము వచ్చినను రాకున్నను పని సాగించుట. ఇక్కడి ప్రభుత్వమువారు కంపెనీ పెట్టిన మూలధనము మీద నూటికి నాలుగు అయిదువంతున సం॥ము సం॥ము హైందవదేశపు బాక్సనునుండి తీసియిచ్చుట. ఇది నేరంటికంపెనీల పద్ధతియై యెను. ఈపద్ధతియొక్క ప్రభుత్వమువారికి తెలియక పోలేదు. కాని దిద్దుకొనునప్పటికి 1869 సం॥ మయ్యెను. ఈలోపుగ కొన్ని నేరంటితేని కంపెనీ తేర్చుటయు ప్రభుత్వమువారు వారికి సంవత్సర భృతి కొంతకాల మిచ్చుటకు నొప్పకొనుటయు ఎంతభృతి నిచ్చినను నుపయోగము లేకపోయి ఆకంపెనీలను కొన్నినియమములతో నేరంటికంపెనీలుగా మార్చుటయు సంభవించి యుండెను. ఇంత గండరగోళము జరిగినపిదప 1869 న ప్రభుత్వమువారు స్వతంత్రముగా రైల్వేలకు ద్రవ్యము అప్పు తీసికొని మార్గములు వైవ మొదలుపెట్టిరి. కాని 1880వ సంవత్సరమున టౌమముల విచారణ కేర్పడిన కమిషనువారు ఇనుపదారి మార్గములు ఊరక వేయవలసియున్న దని సిఫార్సుచేయుటతో మరల నేరంటికంపెనీలు చూపట్టెను. ఈ పర్యాయము నిబాధనలు కంపెనీలకు మునుపటియంత లాభ కారులుగా నుండలేదు. నాటినుండి మరియొక ప్రయత్నముకూడ చేయబడియెను. మొదటినుండి రాజకీయ కారణములను బట్టి కాబోలు రైల్వేలన్నియును రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు సరియైన వెల నిచ్చినయెడల వారికి చేరిపోవలయునను షరత్తు డాడిది. దాని నుపయోగించుకొని కాలము పక్క మైనట్లై రైల్వేలను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము చేసికొనుట పద్ధతి చేసికొనిరి. అట్లు ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనముచేసికొనినశాఖలన్నియు వారి పరిపాలనలోనే లేవు. మరల నాయాకంపెనీలకు కొన్ని టికి కొంత భాగమిచ్చి వారియాజమాన్యముక్రిందనే ఇడినారు. కొన్ని శాఖలను మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు స్వయంగా పరిపాలించుచున్నారు. వైచిత్ర కారణముగ నేటిదినము సంపూర్ణముగా ప్రభుత్వమువారియై ప్రభుత్వమువారిచే పరిపాలింపబడు శాఖలు కొన్ని, సంపూర్ణముగా ప్రభుత్వమువారిచే యైనను పరిసరశాఖల యధికారులకు కంపెనీల వారిచే పరిపాలింపబడు శాఖలు మరికొన్ని, ప్రభుత్వమువారికిని కంపెనీలకును భాగముకలిసి కంపెనీల చే పరిపాలింపబడు పని యొకను కొన్ని, కంపెనీలవి మాత్రమేయును వారిచేతనే పరిపాలింపబడునవి యొకను వేరు కొన్ని రైల్వేలు కలవు. ఇటీవల లోకలు బోధల రైల్వేలును కొన్ని ప్రారంభ మయి యభివృద్ధియగుచున్నవి. ఈ కథనము ఆంధ్ర కరముగనే యున్నది. ఇంతవరకు ప్రభుత్వము వారు తమ రిపోర్టులో వ్రాసియున్నారు. ఇటీవల

కంపెనీలలో చేసికొనిన బడుబడికలు మొదటికంటె తమకు లాభకరములుగా నున్న ననియు ఇప్పుడు కంపెనీలకు బహుస్వల్పముగా భాగము మాత్రమే కలదనియుకూడ తెలియజేసినారు. ఇంతమాత్రము లో హైందవభూమి తనివి నందుటకు వీలు లేదు. ఇనుపదారులకు సంబంధించిన ఆర్థిక సందర్భముల నది యేలలో కాని ప్రభుత్వమువారు విస్తృతముగా చెప్పుటలేదు. హైందవభూమికి నత్యవసర మగు నిజపత్రు లాదిగా గల వానిని ఆలోచింపనైన నాలోచింపక పాశ్చాత్యవర్తకుల సౌకర్యార్థమును హైందవభూమికి వడ్డీఇచ్చుకొను దార్ధ్యమైనకలదా లేదాయని ముందువెరుక లరయక ఇండియా కార్య దర్శి ఇష్టమే యిష్టముగా రైల్వేలను పెంపుచేయుట చేతను మొదట నేరంటిపద్ధతిపెట్టి కంపెనీలవారి మనసునకు వచ్చినరీతిని వ్యయములని కొల్లగొట్టి పెట్టుటకు సొగు కలుగజేసి సంవత్సర సంవత్సర మును నష్టముల నచ్చుకొనుటచేతను ఇప్పటికిని కంపెనీలకు యాజమాన్యము లేకున్నను పరిపాలనాధికార ముండుటచేతను హైందవభూమికి మహా నష్టము కలిగినదని ప్రబలముగా నభిప్రాయము నెల కొని యున్నది. 1910 వ సంవత్సరమునాటికి నికరముగా 40కోట్లరూపాయలు నష్టము కలిగినదనియు నానష్టమును తుడిచివేయుట 1925 సంవత్సరము లోపు సంభవించిన యెడల సంతసింపవలసి యుండు మనియు 1912వ సంవత్సరమున శ్రీయుత వాచా గారు వ్రాయుచు రైల్వేకు సంబంధించిన ఆర్థిక చరిత్రమును సంవత్సరపు వరుసగా తెలియజేయుచు లాభనష్టముల విరూపించుచు వాడి గల కారణముల స్పష్టపరచుచు ప్రకటించుట యత్యవసరమని మొరపెట్టిరి. నేటి ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టులో నాధిక సమస్య వివరింపబడనే లేదు. అనుబంధములలో ప్రతిశాఖయొక్క చరిత్రయు నియ్యబడినది. అదియు సంపూర్ణ మని చెప్పుటకు వీలు లేదు. 1906 వ సంవత్సరమునుండి యంకెలుపూర్తిగా నియ్యబడినవి అనేకసందర్భములలో 1907 వ సంవత్సరపురిపోర్టు చూడవలసినదను షరా కలదు. కొన్నిటి విషయమున ఆ మాత్రపు సూచనయు లేదు. మద్రాసు సదరను మహారాష్ట్ర ఇనుపదారి (5-6 కేజి) లెక్కలు 1903 నుండి మాత్రమియ బడినవి. ఇనుపదారి 185 నుండి ప్రారంభ మయినను లెక్కలు మాత్రము లేవు. ఇట్టిస్థితిలో నాధిక సమస్యను ఎంతటిసమర్థులు విడదీయజాలదు. ఇంత రిపోర్టు సిద్ధముచేయించిన ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక పరిస్థితుల చరిత్రయును వివరించుట సులభముగా నుండెను. ఈ పనియు చేయ ప్రయత్నించితి మని తెలుపుటకు గాబోలును రిపోర్టుచివరన పటముల నిచ్చుచు అందులో డాక్టాస్ కాలమునుండి రైల్వేలకు పెట్టిన మూలధనమును, మొత్తపు ఆదాయమును, కార్యవిర్వాహక వ్యయముల దామాషాను, రైల్వేల వ్యాప్తిని, మూలధనముపై నికరాదాయపు దామాషాను, మొత్తపు ఆదాయముపై కార్యవిర్వాహకవ్యయముల దామాషాను తెలుపు పటము నొక్కటిని ప్రకటించినారు. అందులో నికరాదాయపు శేఖను చూడగా స్పష్టరేఖ లేదు. 1837 వ సంవత్సరము నుండలు నూటికి మూడు అంతకంటె నక్కున లాభమే కనిపించుచున్నది. నేటి కమిషనునాటికి (1897 రమారము సం॥ము

నకు కోటిరూపాయలు వడ్డీను ఆ కమిషను నెదుట ప్రదర్శించబడినతెక్కలనుబట్టి చాగాను వాసియున్నారు కావున పెళ్ళలునుగోవిలాభము కంపెనీలకును ప్రభుత్వమునకునుచేరి కలిగిన లాభముని యొంచవలసియున్నది అనిగాక పెరికి చాటికి నైదు వడ్డీ కేరటి యున్నయెడల ప్రభుత్వమువారు రెండువంతున నచ్చుకొనుచుండిరని యర్థము. ఇంత సందిగ్ధముల కారకమై ఇంత జాగ్రూకతతో పరిశీలించవలసిన తెక్కను రిపోర్టు వ్రాయువారు సిద్ధముచేసి యేమిఫలము? చేయకున్న కమిషన్లు? నేటికి కంపెనీ రైల్వే నిర్మాణపు మాడపుకే హచ్చుగా నుండుటజేసియు ప్రభుత్వమువారు రైల్వే నిర్మాణము త్వరత్వరగా జరుగవలెనను నాదము తెచ్చుచుండుటచేసియు రైల్వే శాఖయొక్క బరు విట్టిదియని ప్రతిపాదునకును తేట తెల్లముగా తెలియుట యత్యవసరమై యున్నది. కావున గాబోవు రిపోర్టునాటి కైనను ప్రభుత్వమువారు రైల్వేల యార్థికచరిత్రను సంపూర్ణముగా సిద్ధపఱచి ప్రకటించుటగాక యని కోరుచున్నాము.

లాహోరు కుట్రశిక్షలు.

లాహోరు కుట్రకేసులో మరణ శిక్షనందిన వదునార్గురకు ఆ శిక్షను దప్పించి యుదారు డగు హోంజి ప్రభువర్యుడు ద్వీపాంతర వాసశిక్షతో వదలి పెట్టుటయు అయ్యింది మహాపాతకమని కొన్ని ఆంగ్ల యాజమాన్య పత్రికలు ఖండించుటయు హైందవ పత్రికలు హోంజి ప్రభువుగారి హృదయానుతాపమును ప్రశంసించుటయు మాచదువరు లెరుగుదురు. ఆ షిషయమున మన గవర్నరు జనరలుగారు ప్రత్యేక మొక ప్రకటనను వెలువరిచినారు. ఆ ప్రకటనవలన కొన్ని కొత్త సంగతులు బయట పడినవి వట్టిదయా మాత్ర కారణముచేత తాము న్యాయ విచారుకుల తీర్మానమునకు మార్పు కలిగించలేదనియు ముద్దాయిలు చేసిన నేరములు అసర్థ దాయకములను విషయమున తమకును స్థానిక ప్రభుత్వమువారికిని విభేదము రాలేదనియు గవర్నరు జనరలుగారు తెలియజేయుచున్నారు ఈ విషయములలో తమకును స్థానిక ప్రభుత్వమునకును భిన్నాభిప్రాయ మెప్పుడును లేదట! ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రికార్డులను పెప్పించి ప్రతిముద్దాయిమీద తేబడిన సాక్షిమును బహు జారూ తతో పరిశీలించినారట! అందుపైన ఏమిముద్దాయిలకు న్యతిరేకముగా బలమగు సాక్షిము లేదో వారి యందరకును నురిశిక్షను న్యాయపక్షవలంబకు లగు హోంజి ప్రభువుగారు తప్పించినారు. కావుననే హోంజి ప్రభువుగారు తమ్ముడు అనవసరముగా ఖండించి వ్రాయుట కారంభించియుండిన పత్రికాపాదకు లాదిగాగల వారినోర్లు చూయుటకుగాను ఈ ప్రకటనలో తాముచేసినది వట్టిన్యాయ మాత్రమే యనియు తుదకుతమ కధికారమున్నను దయాపరత్వము చూపునైన చూపియుండ లేదనియు ఖుంలాపథముగ స్పష్టపఱచినారు. ఇండియా సంరక్షణ శాసనమువంటి శాసనము అయిలలో నుండుటయు నిరంకుశు లగు న్యాయవిచారుకులు తమస్థానపు జవాబుదారినైనను గడింపక వదు నార్గురను స్వల్పాధారములపై మరణము నందుడని తీర్మానించుటయు సంభవించినప్పుడు, ఈమాత్రము న్యాయమునకైనను హోంజి ప్రభువునంతటి మహోదాదుడు కంకణము కట్టకుండుట నిజముగా

మహాపాతకమై యుండగలదు. ఎప్పుడును హైందవలను కలిగముగా తిక్షించుటే చూడవలయు పత్రిక లిప్పుడేమి వ్రాయవలయునో ఇండియాసంరక్షణ శాసనమువీడన హత్యలు కావించ నొడిగట్టి యుండిన న్యాయాధికారుల నేవగిది ప్రశంసించునో చూడవలసి యున్నాము. మారాఠ్ పత్రికాధికారును ఇప్పుడే సభననుండి యొక్క విషయమును గ్రహించుటలసియున్నాను. మేమిదివఱకెల్ల యోపర్యాదుములు వ్రాసినదీని తాము విశేషపరిశీలుకొఱకు చేసిన విశేష శాసనములను తామే రద్దుచేయుచున్నామి హైందవభూమికి న్యాయము చేసేవారు కాజాలరు. ఆ శాసనముల యవసరమింక నెంతో యుండబోదు. సామాన్య శాసనములే తగినంత కఠినము లైనవి కలవు. హోంజి ప్రభువు గారును త్వరగానే సభకారము చాలించవలసినవారై యున్నాను ఈ లోపుననే విశేష శాసనములను రద్దుచేసి న్యాయకులగు తాము తమ కత్యంత ప్రేమాస్పదంబగు హైందవభూమికి న్యాయ మొనర్తురుగాక యని విశ్వసించుచున్నాము. మా ప్రతినిధులును ఇందుకై పాటుపడుదురు గాక యని సూచించు చున్నాము.

వి. సి. ఎస్.

తాత్కాలిక మగు వి. సి. ఎస్. బిల్లు ఆంగ్ల ప్రతినిధి సభలో రెండవ పర్యాయము చరచబడియెను. మన ఇండియా కార్యదర్శిగారు కొంత వివరణరూప మగు నుపన్యాస మొనర్చిరి. అందులో హైందవుల నిర్ణయమునకు నుబంధించి తెలియజేయుచున్న నిబంధనలు హైందవుల కన్యాయము జరుగజాలదని ఎవకవరచుచున్నవనిరి. ఆ నిబంధన లేదయో మే మెరుగము. అది ఏల కాననమో నిమిత్తబడరాదో మా కర్థమగుట లేదు. యాద్య మయిపోవురకును ఈబిల్లును ఆచరించి నిర్ణయముచేయవలసరయి ఉండదని తలంచుచున్నారట! అందులన నిబంధనల నిష్పడే చేయుట యంత విశేషముగా నుండదు! ఇది ఎట్టి కారణమో మా కర్థమగుట లేదు. ఇకయుగోపియకుల నిర్ణయ విషయమున తెల్లము తడర్థము ఏర్పడకుండు కమిటీ ఇండియా ఆఫీసు కమిటీగా ఉండదనియు హైందవాభివృద్ధిగలవారును హైందవ లాభములను గమనింపగలవారును ఆంగ్ల విద్యాపీఠముల ప్రితినిధులును నియమింపబడుచున్నవనియు వక్కాదియచున్నారు. హైందవపక్షమున హైందవ ప్రితినిధి యుండునా యెరుంగ గోనచున్నాము. నోటికూట తెన్ని చెప్పినకు బిల్లుగనే అన్ని నిబంధనలకును స్థాన మేర్పరచినదానితో సమానము కాజాలదు. వి. సి. ఎస్. బిల్లునకు కారకులగువారు అట్టిమార్గము నవలంబింపకుండుట హైందవ భూమిలో సేమాభిముఖ తృప్తి నీకుజాల వనుటకు సందేహము లేదు.

స్వీడను తలస్థ రాష్ట్రము.

‘థెర్మా’ యనుక వొక బ్రిటిషు నౌక. ఆ స్వీడను కేశత్ర సరిహద్దులలోని సముద్రభాగమున ప్రయాణము చేయుచుండెను. జర్మను డిప్టామెంట్ బిక్కటి ఈ నౌకను గాంచెను. జర్మనులు బ్రిటిషు నౌకను దువముట్టింప సంసిద్ధులగుచుండిరి. ఈ నౌకకును అతయు జానుమండి యొక స్వీడను కేశత్ర బూర్మిడో పదవ బ్రిటిషు నౌకకును జర్మను డిప్టామెంట్ రునకును మధ్యనుండిన రంగమున పొడనుపి జర్మనులు తమ యాద్య వానమాడికి పోవలసిందని యాజ్ఞాపించెను. జర్మనులు కదలక పోగా స్వీడను కప్తాను ఏవిధముగా నైనను బ్రిటిషు నౌకను తాను సంగ్రహించి తీసుకువచ్చెనట! అంతట నిగనాగులును సహాయుడైన స్వీడనుడికట! పది నిమేషములు గమ్యున దడిచిపోయెనట! జర్మను డిప్టామెంట్ రునకును మరలి తిక దాక పట్టుకొని తనలి పోయెనట! ఈ గాథ చదివినవానింకను తటస్థ రాష్ట్రముల సామభూతియే వైపునకు గలదో సంకోచించుచుండగలము!

విక్టోరియాక్రాను

మనచౌనులు విక్టోరియాక్రానును సంపాదించుట సామాన్య మగునది అంతచేత వారిసాహసమున సామాన్య మయినదని తలంపరాదు. అది దినదినమున ఆసామాన్యముయై యజేయుచుచున్నదని యెరుంగవలెను. గూర్కా వట్టిరుతా

పా యుగతకు :డదిన వదునెరిమినరలేదని విక్టోరియాక్రాను బహుమానమును బడసెను. సెప్టెంబరు ౨౫-౪ కేసి ఇతనికి గాయములు తగిలెను. అయిన ను:యొక యైకోపియను భటు నకు గాయములు తగిలి అతడు జ్యులబ మొదటినగునకు నెయక భాగమున పడి యుండుటవలనతడు నెయ తన గాయములను లక్ష్య పెట్టుక డల్మీరు ఆభటుని కాచియుండి ప్రాతర్వేళ నింకను మందు ఆచ్చానకు నొసగుచుండగనే జర్మనుల కమ్యులకం చేసె దాటి ఆతనిని మిత్రులందలిభూమికితీసికొనవచ్చెను. మరలి సోయి మరియద్దరుచూర్కాల నడకేలిరి తీసికొని రచ్చెను. శత్రువులు సుద్దేష్టులు కురిపించుచున్నను బ్రిటిషుభటుని సురక్షితస్థానమునకు తేల్చెనట! ఇట్టిసాహసము సామాన్యము కు సాధ్యమగునా?

మహమ్మదీయ సంఘ సమావేశము.

ఈ పర్యాయము బొంబాయిలో చేరబోవు మహమ్మదీయ సంఘసమావేశము ఇదివరకెప్పుడును కని యెరుగనియంత విశేషముగా నుండగలదని యుగోపి యున్నారట సమావేశ కార్యనిర్వాహకుల కార్యస్థానమునకు తెల్లవారిన దాని చీకటి పనువరకును పత్రములు వచ్చుచునే యున్నవట. ఉత్సాహ మింత చూడట్లుట శుభ మాచకము. శత్రులంతటికిని నొక్కటి యుట దేశీయ మహా సభా సమావేశము ప్రాతరూప చేతులలో నుండుటచే గాబోయి నెంతో ముత్సాహమును బురి కొల్పించుండలేదు. మహాసభల సాక్షిక సూను మైనను జీవకళతో శోభిల్లుచుండుటకు మిక్కిలి యాసందింపవలసి యున్నాము. మహమ్మదీయ సంఘసమావేశమునకు విజయవరు గాక! తక్కిన హైందవ భూమి కంతటికిని వారై నను మార్గదర్శకులగుదురు గాక!

సుబేనారుదాస్తు వి. సి.

ఈమహామోక్షము బొంబాయి వగరయందలి హోంజి ప్రభుత్వముద్దైద్యకాలలో విశిష్టనందుచున్నాడు. ఈ ప్రతి యాద్యమున మాసేనాభాగమున ఆంగ్ల హైందవోద్ధ్యులందరును నుడసిరి. సైనికులు దిక్కు తెలియక తిగునలాసుచుండిరి. శేను వారివందరిని చేర్చి కత్తువులవైచి. కండకము నాగ్రమించి తిని వివచాయుతం తలోన న్నాక్రమించి శేను వివశుడ నైతిని. నాకు గాయములు తగిలినవి నన్ను ఇంకాగారు శేకునందలి పెరిలియతుడైద్యకాలకు తీసికొనిపోయి చికిత్సచేసిరి. కివయపప్రిపుతగానను చేంబల్లే గాయుడు డైద్యకాలకువచ్చి నాతో ప్రేమపూర్వకముగ మాటలాడి శ్రీబాబ్త వక్రవర్తి గారు వచ్చి స్వయముగ హోంయోక్రానును నా యంగీక ఆచరింపును నేను ప్రహ్లాదభరితుడ నయితిని- శ్రీవాస నన్ను ప్రికొనింది- భారతీయ సైనికుల పరాక్రమమునకు నాకు చాల సంతసము కలిగింది- వారికి బలకముల నలంకరించుటయే నా కధికారం దకరము. అది శ్రీవాస తెలిపిచ్చిరి. శ్రీరాజమాత గారుగూడ నాకుదర్శన మిచ్చిరి యుద్ధరంగమున శాంగ్లసైన్యులు భారతీయుల కధికారముతో మామచున్నాను సొంతపులు మహమ్మదీయులు ఆంగ్ల యులు అనుభేదమే లేదు. పరానువారు గూడచాల నాదరించిరి. అది ఆయోధుడు చెప్పెను.

అఖిలభారత మహమ్మదీయ సంఘము.

ప్రారంభ సమావేశము.

ఇదివరకు తెలియజేయబడిన ప్రకారము బొంబాయి లాల్ మహల్ హోటలులో ఈ నెల 19 కేడి సాయంత్రమున సంఘ మయొక్క గౌరవ కార్యదర్శులు కలిసికూ స్నేహగారింక సభ జరిపిరి. సంఘసమావేశమును బొంబాయి నగరమున జరుపుటకు నెలయు యత్నముల చేర్చించుట కీ సభ సమావేశమయ్యెను. ఇదివరలో యదరాసు హైకోర్టులో జడ్జి వదలి నలంకరించిన యఫ్. బి. త్యాజ్జి గారగ్రాసము నధిష్టించిరి. మహానీయులగు మహమ్మదీయులు వెక్కిరిండ్రి సభకు విచ్చేసిరి. శై కె పీర్షాయి బి. త్యాజ్జి గారు తాము సహాయ మొనరింతుమని తెలియజేయు వ్రాసిన లేఖను జీవాగారు సభలో చదివిరి సంఘ కార్యదర్శులకు నోడవును నిమిత్త మొక సంఘవిగ్నాటుచేయబడెను ఈ బొంబాయి 200 మంది సభ్యులుకలరు. గొల్ల అబ్దుల్ హుసేను ఆదర్జు పీర్షాయి గారు సంఘాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. మిర్జాఅలీకుహమ్మదు, షేరిష్ కంజీ, మున్నగు ఓరుకుసభాని యున్నవారు సంఘ కార్యనిర్వాహకులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఈసంఘమున బొంబాయిలో చేరువనొందిన మహమ్మదీయులు వెక్కిరిండుండుటచే సంఘమునకు చాల శక్తిగలదని తెలియదచ్చినది. “ప్రారంభ సమావేశమే బహుచక్కగ నెరవేరినది. గాన బొంబాయిలో అఖిలభారత మహమ్మదీయ సభ మిక్కిలి ఉత్కృష్టముగ నెరవేరినది నాకు నచ్చుకము కలిగినది. కొంతమంది మాతో చేరలేదు. వారి సామభూతిని గూడ బడయుటకు ప్రయత్నించుచుంటిని” ప్రసంగవశమున న్యూస్ పేరొ ప్రతినిధితో కలిసి హుస్సేను గారనిరి.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

గ్రీసువారు జర్మనుల ఇలాంతర్గాములకు ఇంధనముల నందించుట

మిత్రమండలి యుద్ధకార్య నిర్వాహక సంఘము - పరానువారి యామోదము.

దొరతనమువారి ప్రతిస్పర్ధ - బోనరులాగారి ప్రసంగము.

ఇండియను సివిలు సర్వీసు బిల్లు - పార్లమెంటు ప్రజలసభలో చేరిన తేదీ గారి ప్రసంగము.

ఇంగ్లండు

బహుమతులు.

లండను నవంబరు 19:- విక్టోరియా క్రానులు 19 కిరి, డి. సె. అర్డర్లొకకిరి, వైరిక క్రానులు 20 కిరి నిచ్చి నటుల గెజెట్టులో ప్రకటించబడినవి. విక్టోరియా క్రానుల నందినవారిలో వీరున్నారు. కామరూసుల రీత పటాల వాసుడుడగు మే. ఎ. యాక్స్. డగ్లాస్ హామిల్టన్ వార్తాప్రస్తులలోని కె. ఎ. యం. రీడ్; మెడికల్స్లోని లె. జి. ఎ. మాల్లింగ్; ఈస్టు సర్రెలలోని కె. లె. ఎ. వైమింగ్ సాంకున్న మిడిల్ సెక్స్ లోని ఆర్. పి. హాల్సన్; ఇంజనీరులలోని యాక్స్. హెచ్. జాక్సన్; లెక్క. ప్రెసలలోని ఎ. బి. ర్నర్; మెన్యూస్ లోని సి. జి. వికర్సుమరి తొమ్మిదిగురు యద్యోగీయులును భటులును.

వైమానికుని కూర్చోత్యము.

అక్టోబరు 28 తేదీన వైమానికదళములోని ఆర్. లార్లెక్ అను నాటకుడు చూపిన ధైర్యమునకును నేర్పరి తనమునకును వానికి వైరిక క్రాను నొసంగిరి. అతడొక జర్మనీయ ద్వీపము విమానమున కెగిసి నుమాన 9 వేల యడుగుల యెత్తునుండి 600 యడుగుల యెత్తువరకు నా విమానమును వెంబడించెను. శత్రువిమానమునందలి మాలిమికి దెబ్బ తగిలెను. ఆ విమానము చున కందకములలో పడినది.

నిర్బంధ సైనిక సేవ.

అలహాబాదు నవంబరు 19:- పరమోసరు శత్రుక కీడిగుర వార్త వచ్చెను. లండను నవంబరు 17:- నిర్బంధ సైనిక సేవను గూర్చి దొరతనమువారి యభిప్రాయ మెట్టిదో సంశయమును వాపుకొనుటకై నిన్నటి దినమున కామన్సు సభలో ప్రయత్నములు జరిగెను. డెబ్బ ప్రభువు ప్రయత్నమున ప్రతిభలు కలుగ గలవని 2 తేదీన ఆస్క్విత్తు గారు చెప్పినపుడు అవివాహితులు ముందంజ నిడకపోయిచో వివాహితులను జేడని కోరుటకు పూర్వము యభిప్రాయముల జేరుటచేయుటకీతలో పాఠములు బహుమోగింపబడునని చెప్పి యుండిరి. డెబ్బ ప్రభువుగారు చెప్పిన దాని నవసరించి సైనికుల జేర్చు వారలు ఈనెల 20 వ తేదీకి తరువాత ఆ వివాహితుల నెక్కడికిని బోనియరని; స్వప్రముగ జెప్పిరి. ఈ విషయమున ఆ స్క్విత్తుగారి భద్రదేశే ప్రక్షింపగా వారు నిర్బంధసైనిక సేవ సమయలో నుంచుటకు పార్లమెంటువారికి యధికారమున్నదనిరి. రెండవ తేదీన సేవ చెప్పిన దానికి 113 తేదీన డెబ్బ ప్రభువు చెప్పిన దానికి సేమ భేదమున్నదో నాకు తెలియదు. అటువైని వాగ్వాదము జరిగెను. యుద్ధకార్యములవలన ఆ స్క్విత్తుగారు రాతనిని బోనారులాగారు చెప్పిరి నిర్బంధ సైనిక సేవ సమయలో నుంచుటకు ఆ స్క్విత్తుగారికి నాకంటె నెక్కువ అయియున్న ఆయనను వైరితులు గావలసియున్నారు. డెబ్బ ప్రభువుగారి ప్రయత్నములు నిష్ఫలము అయ్యెనేని ఆ స్క్విత్తుగారు నిర్బంధ సేవ సమయలోనికి దెబ్బకుటకు జేడెదరు. దేశీయులు వారికి ప్రాధ్యులము నొసంగెదరని వారు నమ్ముచున్నారు. కామన్సు సభలో మంగళవారమునాడు జరిగిన ప్రసంగములవలన నూతన వైరిత లెక్కువగా జేరుటలేదని యిచ్చుట సైనికుల జేర్చు సుఖమువారు కొందరు తెల్పిరి. వివాహితుల విషయమైన వాగ్వాదము చెల్లించబడుననియు ఆ స్క్విత్తుగారు చెప్పినది తప్పుక జరుగుననియు డెబ్బగారు తలపించిరి.

మంత్రివర్గమువారు లండనుకు వచ్చుట

లండను నవంబరు 19:- ఆస్క్విత్తు మున్నగు మంత్రులు నిన్నటిసాయంకాలమున లండనునగరమునకు విచ్చేసిరి.

సేనల వ్యయము.

అలహాబాదు నవంబరు 19:- యుద్ధపు ఖర్చుల విషయము కోశాగారము వారి కధికారము లేకపోవుట విషయమున టయుమును పత్రికకు నర్ గెట్లీబ్యుట్టిల్లెక్ గారు వాగ్దామున స్వతంత్రముగ పనిచేయు నొక యాధిక సంఘమున్నచో వారికార్యములకు హద్దు కలుగునని వాగ్దాముచున్నారు. ఆయనను సైనిక ఖర్చులను విమర్శించుటకై యొక చిన్న సంఘమున్నచో నట్టిసంఘమువారు సైనికాధికారులకు సలహాచేయుచుండును. సైనికకృత్యమునకు అటంకము కలుగదు. ఆకారణమున ఆంగ్లకు యాధిక సంధిగము దూరమగును.

ఇండియను సివిలు సర్వీసు.

పాపారీ ప్రావిన్సు బిల్లు.

లండను నవంబరు 19:- పార్లమెంటు ప్రజలసభలో రెండవసారి యీ బిల్లును చదువబడింది; చేంబర్లెయి గారు తీర్మానమును ప్రవహించుచు నిలువ నుడిచిరి. భారతీయుల లాభములకు నష్టము కలుగకుండుటకు చేయుచున్న కాసనములవలన భారతీయుల హక్కు కెట్టిలోపమును కలుగకుండునట్లు చేయుటకే మేము కృతనిశ్చయులమై యున్నామని ఈ సభవారికిని భారతీయులకును గూడ నమ్మకము కలుగగలదు. నియమితావరణమున చేరిన పార్లమెంటు కెవ్వరికి నీయోగ్యములయ్యుటదేవు యుద్ధము ముగియవరకు నిశానమునందు విలసింపబడిన రీతిని అర్హతగలవారని తోచినవారి కీయోగ్యులు. నియ్యవలసిన యావశ్యకత కలుగదు. ఎటువైతను ప్రస్తుతము దాని యవసరమేమియులేదు. కాన తగినవారిని నియామించు సంఘమునుగాని నిబంధనలనుగాని ప్రస్తుతము చున మేర్పరచుటకు యుద్ధ మెంతకాలముజరుగునో నిర్ణీతము తెలులనుండునో మనకు తెలువరకును వీలులేదు. అట్టి బాధ్యతగలవా రెర్రైనను నిరూపక సంఘము నేర్పరచుటలో ఇండియా కార్యాలయ సంఘమువారినిమాత్ర మే నియమించుట సభ్యమోజముగాదు. హిందూదేశపు నిర్ణీతులను, సివిలుసర్వీసు నిర్ణీతులను లెస్సగా నెరిగినవారిని చాలమందిని సుఖముగ చేర్చవలెను. విశ్వవిద్యాలయములయొక్కయు పెద్దపాఠశాలలయొక్కయు ప్రతినిధులు అంగ్ల దేశవిద్యాకాభోద్యోగులలో ప్రధానములు సభ్యులుగా నుండవలెను. సేవలో చేరినవారిలోనే తగినవారిని ఈ పనులకు నియమించవలెను. దరఖాస్తుదారులయొక్క పాఠశాల కళాశాల సంకరరంగ చర్యలను సంఘము వారు లెస్సగా గనునించి నియమించుట కరకాళము కలుగును. అట్లు చేయుటవలన కాభాగౌరవమునకు లోటురాకుండ తగిన వారని నియమింపవలెను.

ప్రాన్సు

మిత్రమండలి సంగ్రామ సంఘము.

లండను నవంబరు 19:- పారిసు-మిత్రమండలివారి సంఘమువారి జేత్రపారంభము తృప్తికర మనియు ఇందువలన సేనక ఫలభరితము లగు తీర్మానములు జేయవలయు వార్తా పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. కేఫ్రమున కార్యనిర్వహణము జేయుక తీరదని దృఢీకరింపుచు పురపాలకుద్ధ్య సంఘమువారు ప్రాన్సులోనున్న మిత్రమండలి పాలితులగు వారందరు సైనికముగ జేరవలెను జేరవలెను, లేదా దేశమును విడిచి పోవలెను పోవలెననియు, సైన్యముజేరుటకు నిరాకరించువారికి నిర్బంధ మేర్పరచ దగు ననియు తీర్మానము నంగీకరించిరి.

జర్మనీయుల కందకములమీద

ఫ్రెంచివారు ఫిరంగులబయ్యెగొనించుట.

లండను నవంబరు 19:- పారిసు-వివిధప్రదేశములందున్న జర్మనీయులకందకములమీద ఫ్రెంచివారు తీవ్రముగ ఫిరంగులబయ్యెగొనినెరిన నేటిదినమున బ్రకటింపబడినది.

బ్రిటిషు సైనికుల చేతలు

లండను నవంబరు 19:- ఫీల్డు మార్షల్ సర్ బాక్ ఫ్రెంచివారిట్లు తలపించిరి:- గిలక తేదీ నాటి రాత్రి మన సైనికులలో కొంతమంది శత్రువులముందకికందకములో జొచ్చి 30 మందిని సన్నీలతోమారణముగావించి 120గురు ఖయి దీలనుదీసికొని మరలవచ్చిరి. వీరిలోనొకడు నాతుడయ్యెను. మరి యొకనికి స్వల్పముగ గాయము లయ్యెను. ఈ కార్యమును శత్రువు లాకస్మికముగ మనపై బడినపుడువారిని వెనుకకుగొట్టితిమని జర్మనీయులు ప్రకటింపుచున్నారు. ఇయ్యది మెన్నెచ్చుట నైర్వహింపన్న దూరము నడిపిద్ద జరిగినది.

పరానువారి ప్రకటనము

లండను నవంబరు 19:- పారిసు-పరాను వారు ఫిరంగిదళములు యుద్ధకార్యముల జనుప్రదానగపాగించినందున మగములు గూడ ప్రేమబడిచి జర్మనీవారికొకసాములు పెక్కుగొట్ట భంగపుచ్చబడినవి. ఈ నెల 12 వ తేదీన సెర్బువర్తూడ నదుల వద్దనుండు తూర్పునైన్యములలో వింతలుపుట్టలేదు. కోస్తురినో తట్టున రెబొవట్లైరమున 12, 12 వ తేదీలకు బల్గేరియనులు ముట్టడి సలిపిరిని పరాను వారు ప్రచురించిరి.

రుష్యా

జర్మనీయులు కందకముల విడిచిబెట్టుట

లండను నవంబరు 18:- వెట్రా గ్రామ-పి.లైకి నైర్వహిని జర్మనీయులు రాత్రియందు చునవైబడికాని వారిని ఫిరంగుల బయ్యెగొనిరి తరుకు గొట్టిరిమి. స్పెక్ వెక్ సరన్ను సమావేశమన జర్మనీయులు విడిచి కందకములవద్ద వారి మృతకళేబరము లెన్నియో పూర్వబడకయే ముచ్చడి. స్పిర్ సది వెలువలిగట్టున జర్మనీయులు మరియొకసారి చునవై బడజూచిరి కాని వారివారి నేసీతిమని ప్రకటింపబడినది.

సర్వీయా

సర్వీయాలో పోరు

లండను నవంబరు 19:- ఈ త్రరమున సమరేఖగా ప్రవహించుచు గ్రడకాయెద్ద వార్తరునదిలో కలసిన చెర్ని నదికి పశ్చిమభాగమున జరిగిన యుద్ధమున బల్గరీయులు చాలసారులు తలపడి పరాను సేనకు కదల్చుకాలమని నిశ్చయించుకొని ఈ త్రరమునకు పోయిరి. దీనివలన బహువాకముయచు రక్షించుచున్న పరాను సర్వీయా సేనలకు విడదీయుటకు చేయుచున్న ప్రయత్నము నిఫలమైనది. పశ్చిమమునండు శత్రుసేనలు చుట్టుకొనుచుండుటవలన సర్వీయావారు జెనుకకుబోవలసివచ్చినచో వారుతప్పుక ప్రతిఘటించివుచు దారిలో పరాను సేనలతో గలసి మొనాట్టిరుకుతెల్లెదరు ఆంగ్ల సేనలు మొనాట్టిరుకు తెల్లెదరు మరలమరికతలించిరాత్రివలన తెలియుచున్నది. ఈసేనలకు త్రరభాగమున ప్రకృతినిహజముగు రక్షణసాములుగలవు బాల్కనురాష్ట్రములలో మిత్రమండలివారిపట్ల చేయవలసిన గొప్పపాపమిద్రోహమును జెప్పించునకాశము నిర్ణీతులవలన ఇటలీవీర్షిడిదరు రాజనీతిజ్ఞులు నిశ్చయించిరి ఒక గొప్ప ఇటలీ దేశీయుడు తెలివెనని గొంతునుండి యొక విశేషిని వ్రాసెను.

ఇటలీ

గొరిజియా ముట్టడి

లండను నవంబరు 19:- గొరిజియా, ఇటాలియనులు గొరిజియా ముట్టడిని కడుబలముగ సాగించుచున్నారు. పురముయొక్క వాయవ్యభాగముననుండు చర్యతములలో ఇటాలియనులకు ముఖ్యముగ విజయ మొకటి సమకూరినది.

ఈ నెల 12 వ తేదీన బలమగు శత్రుస్థానము నొక దానిపై ముట్టడి ప్రారంభించ బడినది. శత్రుసేనా ముఖమున మా సైనికులు కొందరు వారితో పోరాడుచుండ మరికొందరు వైరికులు శీతోష్ణసితి వాగుగ లేకున్నను లెక్కనేయక కొండ చరియల నెగ్రాహి 12 వ తేదీన శత్రు సైన్యముల వెనుకనుండి చుట్టవేసిరి. శత్రువులలో కొందరు మాత్రమే తప్పించుకొని పారిపోయిరి. యుద్ధభూమి అంతయు శరీరములతో నింపబడినది. ఒక్క కందకములో మాత్రమే 200 మృతకళేబరము లుండెను. గొరిజియావద్ద ఫిరంగిదళ యుద్ధము మరింత తీవ్రత వహించినది. పట్టణములోకల గూడ శత్రువులకు దిమ్మలమీద నెక్కింపబడిన ఫిరంగులు కలవు.

గ్రీసు

కెయిరోలో గ్రీకులు సమకూర్చబడుట.

అలహాబాదు నవంబరు 19:- పరమోసరు శత్రుకు తెయిరోవలేఖరి యిట్లు వ్రాసెను. గ్రీసువారలు సైనికులను సమకూర్చుచునేయున్నారు. కాని దొరతనమువారి అయోమార్గములవారును పెద్ద పెద్ద బ్యాంకీలవారును తమ కచ్చేరీలలో నున్న గ్రీసువారిని దీసివేయ నవసరము లేకుండ బ్రిటిషు అధికారులనండియు గ్రీసు అధికారులనుండియు యజుజుల బడయుచున్నారు. ఇట్టిదియే ముఠానాలోజరిగెను. ఇందువలన మిత్రమండలివారియెడ గ్రీకుదొరతనమువారి యభిప్రాయము దెలియుచున్నది. ఆయినను వారిచర్య లిందుకు వ్యతిరేకముగనున్నవి.

జర్నలి

జర్నలి వారితో సంబంధములకు చేతుల
నుండి వరకు రావలసింది.

లండను నవంబరు 18 — కాత్రిక్ మొదటి సమావేశం
గారి రాజ్యసభకు సంబంధించి చట్టములు మొదలుపెట్టినది నిర్ణయించి
పరిశీలించి జర్నలి వారి సంబంధముల గ్రహించి చేతులను సా
మగ్ని నింపుకొనుచున్నవని కాత్రిక్ మొదటి సమావేశము వారియు
చున్నారు.

టర్ని

క్రిటియ ప్రదేశమున యుద్ధము.

లండను నవంబరు 18. — క్రిటియ ప్రదేశమున 52 డివి
జను వైసిట్ లోకమునుండి జరుగుచున్న వార్తా సానము
వారు ప్రచురించిరి. మూడు మంత్రిగణము ప్రేమబడినది. ఆనం
తరమున పరిశీలించి టర్ని వారి నెదిరించి క్రిటియ జిల్లాలో
తూర్పునను పశ్చిమమునను ఉన్న కండకములు పట్టుకొనిరి.
ఒక మోరీటన్, క్రాజర్లను సహాయమున బ్రిటిషు ఫిరంగిదళ
ములు ఆంగ్ల సైన్యముల కంచెల నిర్మించి తమ సానముల బలవ
రముకొనవలయునని టర్ని వారి నిబంధనలను బ్రతికొని టర్ని
పించెను. టర్ని వారు అధికముగ ఫిరంగుల గాలిబి గారి ప్ర
యోజనములతో పోయెను. బ్రిటిషు వారి మరఫలముల తమ ప
రిసరములతో కండకములలోని వైసిట్లపై గురిచేయబడినది.
అల్లకల్లలముగ తురుష్క సైనికులు తుపాకులు కాల్చిరి. టర్ని
సైన్యములు బ్రిటిషు సేనల నెదిరించి తమకు నులుపుక తమను
బడినది. ఆ సైన్యమున కధికముగ నున్నవారు కలిగెను. బ్రిటిషు
వారు గొం సైన్యములను తమ యుద్ధమునకు గొనివచ్చిరి.

అమెరికా.

జర్నలి క్రిస్టమును బహుమతులు

లండను నవంబరు 18: — అమెరికాలోని జర్నలులు
టెంపెరిగిలాద్వారా క్రిస్టమును బహుమతులతో జర్నలి
లోకమునకును ఆహారపదార్థములను పంపించిరి మిత్ర
మండలి వార్యంతరము చెప్పలేదుగాని ఆంగ్లము పంపబడనది
అమెరికా తపాలాశాఖవారు తెలిపిరి. నాకలవారు వారి తీసి
కొనిపోవుటకు తీరస్కరించుట తపాలాశాఖవారు చెప్పినది
న్యాయాధిపతి ట్రెయ్యన్ ట్రెకర్ వ్రాసెను.

జర్నలి వారి సంధి ప్రయత్నము.

లండను నవంబరు 18: — లండను ప్రెస్సు పత్రికకు
న్యాయాధిపతి విలేఖరి ఇటుల తెలిపెను. జర్నలులు వ్రేసి
డెంటు విల్లును గాని సహాయమున సంధి కోరవలసియు ప్రయ
త్నములు చేయుచున్నారని నిర్ణయించినవారు తెలియుచున్నది.
ఇటీవల జర్నలినుండి పట్టిన కండకములను వెళ్లకూర్చి
ఇటుల చెప్పెను. యుద్ధమున కొనసాగించుట అధికముగ
జర్నలికి నవంబరు కరువును పురుషుల సంఖ్య తీరించు
టచే నికముందు సమకూర్చుట దుర్లభమనియు జర్నలు
సామాన్య సభలో ప్రయత్నములు గ్రహించి యున్నారనియు
ఈ విషయమున అమెరికాలోని ప్రధానోద్యోగుల కేమియును
తెలియలేదనియు సంధి కోరవలయుననియు వ్రేసి డెంటు
విల్లును గాని సమగ్రముగా వాదించుటకు విలేఖరి మార్చింగు
పోస్తుపత్రికకు వ్రాసెను.

చీనా.

చీనాలో జర్నలియులయెడ సానుభూతి గలిగింప
బ్రయత్నములు.

లండను నవంబరు 18: — వెకింగ్ — అమెరికానుండి
తటస్థదేశములయొడలలో జర్నలియుల యెగురుతు లొకకు
బోవుచున్నది. డ్యూప్ ఆసియాటిక్ బ్యాంకింగ్
వారిపై గొనుచున్నంత బంగారమును చీనాలో నెవ్వరును
గొనుట లేదు. వీరు ప్రతి తపాలు శోజునను బంగారు
నెక్కువగా పంపుచున్నారు. చీనాలోనున్న జర్నలియులు
చీనాలో బ్రయత్నములు చేయుటకు చాల దుష్టులు. వా
క్కున అపరాధములు నున్న జర్నలియుల భాగములనుండి
డ్యూప్ ఆసియాటిక్ బ్యాంకింగ్ వారి సామగ్రియును క్రమ
వారికి ఇతర జర్నలియుల క్రమములకు వాకిలు చాలగ
నున్నది. జర్నలి వారి బ్యాంకింగ్ వారి సామగ్రియును
చార్టర్డ్ బ్యాంకింగ్ వారు హాంగ్ కాంగు మున్నె బ్యాంకింగ్ వారు
గూడ బ్రయత్నములు చేయుతెను.

స్వీడను

స్వీడను సముద్రములకు జర్నలియు
యుద్ధపుటోడలు.

లండను నవంబరు 18: — స్వీడనులోని జర్నలియు
భాగ్యము బ్రిటిషు వారి యొడ స్వీడన్ సముద్రములలో
నుండగ బట్టుకొనుటకు జర్నలియుల యుద్ధపుటోడలు పోయి
త్తించెననియు వెంటనే స్వీడన్ వారి బాల్కన్ పడక యొకటి
యుద్ధమునకు తయారవడెననియు తెలుపబడెను. భాగ్యమును
నోడలోనికి జర్నలియులు ఎక్కువగా స్వీడన్ వారి
టార్వెడ్ వారు మధ్యకు వచ్చి జర్నలి వారు
వారియొడలోకి బోవుటకు చేసెను. భాగ్యమును నోడకు
పట్టుకొనకుండేముట కెట్టి విధానములైనను ఆవరింతునని
టార్వెడ్ వారు తమికి చెప్పెను. వెంటనే తమ యుద్ధపుటో
డలను యుద్ధమునకు తయారయ్యెను. పదిమిషనులవర కంత
యు సక్సేష్టుగనుండెను. అప్పుడు జర్నలియుల యుద్ధపుటోడ
చురలిపోయెను.

పారశీకము

పారశీకమునుండి రష్యాకు మరలవలెన లేఖ.

లండను నవంబరు 18: — పారశీక దేశ రాజ్యధానము
ను మార్చు డెలిగేషన్ కు టర్ని, జర్నలి, అస్ట్రీయా, కా
య వారు టెహరాను నుండి వెళ్లిపోయిరి. జర్నలు సాక్షి
కులు పారశీక దేశ సరిహద్దున కొక క్రొత్త కప్పమును బొందిరి.
పర్యావసానములు అధికముగ ప్రాముఖ్యతను కలిగియుండు
ను. యుద్ధమునకు పర్యవేక్షణమున నుండు 500 మంది
కత్తులకు కండకములలో విడిచియుండిరి. రష్యా వారు వీరి
సమలనుండి వెడలగొట్టిరి. తరువాతకు సైన్యములను రష్య
నులు టర్ని సరిహద్దుకు వెంటదరువుచున్నారు. ఈపై
అంతయు టెహరానుకుండి రష్యాకు ఉత్తరము మూల
మున తెలియపరచ బడినది.

పారశీక దేశపు రాజు గారు రష్యా (బ్రిటిషు మంత్రి)ల
కొనిగిన వాగ్దానములు లండనులో రాజకీయోద్యోగు
లకు సంతృప్తి కలిగించినది. ఈ వాగ్దానములవలన చాల ఆత్మ
ము తప్పింది. కాంతిపాదకవాచులు మంత్రిగృహమున చేర్చబడుట
వీరికి తృప్తి నొడగూర్చినది.

ఫిలి

యుద్ధ తంతివార్త.

ఫిలి నవంబరు 18: — రిక్టర్ టెక్నిక్ ఇండియా ముత్రి
గారిని తంతివార్త కంటి: — సెర్వీయలో ఉత్తరమున ఆస్ట్రీ
జర్నలు సమన్వయము నుండునకు పోయినవని శత్రువులు చెప్పె
కొనుచున్నారు. క్రివోవనునకు పశ్చిమమున సెర్బియ నుండి
గట్టును బల్గేరియను ముట్టడించుట మానుకొనిరియు, మూడు
కోజుల యుద్ధమున వారికి 8000 సమరీకులు నష్టమైనది
యును పరానువారు తెలియపరచిరి.

రిగా నగరమున ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగినది రష్యా
వారు ప్రయోచించిరి. డ్యూప్ కొలది దూరమున శత్రువులు
డ్యూప్ కును చాల నెత్తించిరి కాని తరిమివేయబడినది.
డ్యూప్ కును పశ్చిమమున వారు కొన్ని కండకములనుండి వెడల
గొట్టబడిరి. డ్రిగ్ కది ప్రాంతమున నుండు జార్జియన్ గుర్రద
పోరాటము జరుగుచుండెను. శత్రువులు నదిని సునిహించుటకు
రష్యా వారు వారి వెళ్లినట్లు చెడగొట్టిరి. ఇతర స్థలముల
విశేషము లేమియు పుట్టలేదు.

ఫిరంగిదళ యుద్ధములతోను జరిగినట్లు పరానువారి
రిపోర్టులవలన గానగచ్చుచున్నది.

యుద్ధభూమి ముంకంతటను ఫిరంగిదళముల "అడా
నడి" అధికముగ నున్నది ఇటాలియనులు తెలియజేసిరి. గొరిజ
యాకు వాయవ్యమునకును గుట్టవైపున బలము శత్రుకం
దకముల ఇటాలియనులు దొమ్మిదేసి పట్టుకొనిరి. ఇటీవల
తాము జయించుకొనిన స్థానములపై శత్రువులు కలియబడగ
ఇటాలి వారు వాదనలను తరిమివేసిరి.

రాజనీతిజ్ఞులకు సమీక్షా సాక్షిగడగ ఉపదేశముల సహ
తులై ఆస్ట్రీయన్లు, బాల్కన్ లోనును బాల్కన్, సర్ ఎడ్వర్డు
గేగ్ వారు పరాను ముఖ్యమంత్రిగృహములో మాన్యుటించుటకు
గాను పేరీస్ నగరమునకు వెళ్లిరి.

వైద్యకాలానాక ఏగ్లి కా ఆనంద ఇంగ్లీష్ భాషలో
ముండివేయబడెను. నుండు 20 మంది విగతజీవులైరి.

వీరవారు లెట్టనెంటు గవర్నరుపదవి.

సర్ చార్లెసు బెయ్లి గారు సర్ ఎడ్వర్డు గెయ్లు
గారికి తనపదవి వర్గించిరి. ఈ నెల 18 వ తేదీ బయ్లి
ఇంగ్లాండునకు వెళ్లిరి. నవంబరు నెలలో తనకు సర్ ఎడ్వర్డు
గారు బాంకింగ్ వారు నుండు ఈ నెల 20 వ తేదీని నభ
జరిగినవిమ్మట బిరిస్టాలో పర్యటన మొనరించును. 21-12-15 న
కటకములోను 21-12-15 న సుబలపురమును దర్శనము
చేసెనను. క్రిష్టమునకు 500 వ రా చీనా గడ వెడడు. జనవరి
లో మరల బాంకింగ్ వారు వచ్చి ఫిరంగి నెలలో పాట్నా
పైకొట్ట ప్రారంభించుటకును నుండు. 22-1-16 న పా
ట్నా నగరమునకు మార్చి నెలలోను రాంచీలో కార్యకర్త
వాక సభలు జరుగును. ప్రస్తుతము బాంకింగ్ వారున్న
గవర్నరుగారి మందిరము పూర్వ వ్యామూర్తిగారి బస
కియ్యబడును క్రొత్తపట్టణమున కొత్తదళము పూర్తియగు
వరకును సర్ ఎడ్వర్డు గారు రాంచీలోనుండు. 1916 న సం
త్సరము ఫిబ్రవరి నెల మొదలు నవంబరు నెల వరకును సర్
ఎడ్వర్డు గారు బాంకింగ్ వారు నుండు. కొత్తపట్టణము పూర్తి
యైనది. విశాలముగ కార్యదక్షుల కార్యాలయము పైకొట్ట
గవర్నరుగారి మందిరము నుండి కట్టవలయునూడ నిర్ణ
యించినది. యుద్ధ కారణమున కొత్తపట్టణము ప్రాంతాధిక
బడెను.

పాట్నా కమిషనరు ఓల్డమన్ గారి ప్రధాన కార్య
దర్శిగా నియమించుటకు వనంతిగలదు. అట్లు జనగణము ఆయన
పని చాలించుకొందురు. ప్రస్తుతము ప్రధాన కార్యదర్శియగు
లె మెనూరియరు గారు నెలపు మిగిలిన విమ్మట నులవచ్చి పని
లో చేరరు ఇంగ్లాండులోనే ఇండియా కార్యాలయమున
నెవోగమును సంపాదించు కొందురు.

నాకాదళవరులకు బిరుదములొసగుట.

లండను నవంబరు 19: — యుద్ధ కార్యముల ప్రేమసాహ
సములతో మెలగిన కొందరు నాకాదళవారులకు బిరుదము
లొసగబడెను. కమాండర్ వై కాంట్రిక్ లెఫ్టనెంట్, లెఫ్టనెంట్
కమాండర్ డేవిడ్ స్టాన్లీ ఎ. జి. సెయ్యూ గార్లకు సి. యస్.
వి. బిరుదములును; సేవర్ లెఫ్టనెంట్ హీల్ క్యాంబెర్,
యస్. డిల్లరు, హెచ్. యస్. డ్యూక్, డబ్ల్యు. డి. హేరిన్
గార్లకు బోటువేయను ఆనందతీయర్షి ఆనందతీయర్షి డి.
యస్. సి బిరుదము లొసగబడెను.

వీరవూజు

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు
చక్కని తెలివితేలితో వర్ణించబడినవి. వారి విశేషములు నూడ
గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదనక కాంధ్ర భాష నుడిముడికీ లేదు.
వెల రేకులు రెండు 0-12-0 కాలికొ రెండు 1-0-0
శ్రీ కృష్ణ దేవ రాయుని చిత్రము ముద్రితము.
వలయువారు: — శ్రీ సాధు సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి,
7, తంబుకెట్టికిది, నడరాను

కొనవగిన వార్షిక సంచిక

స్వెన్సురు కంపెనీ వారి క్రిస్టమును వార్షిక సంచిక
చిక 1300 పేజీలుగలది 25-11-15 న తేదీనాటికి
సిద్ధమగును. వెల రు (0-3-0) ఎరుది అణాలు
మాత్రమే. ఈ సంచికలు చెక్కు పురి మార్కెట్ లోను
లోనున్న స్వెన్సురు కంపెనీలోను ఇతర బోల్డులను
వారి కంపెనీలలోను వారి పుస్తకముల డిపోలలోను
హిగిన్ బాడము కంపెనీలోను కూడ దొరుకును.

మీరు ఈ గ్రంథమునకు అడ్వాన్సు పోటీ
దారలలో చేరదలచినచో రుసుమిచ్చుచు లేరు.
8 అణాల తపాలబిళ్లలు పంపిన చాలును మీరు
పుస్తకము టపాలచార్జి అక్కరలేదు. డిగ్రీ పంప
బడును. 25-11-15 న తేదీకి సిద్ధమగును.

అందరును దీనిమాటయే చెప్పుకొనుచున్నా
రు. స్వెన్సురు కంపెనీ వారి వార్షిక సంచిక 25-11-15
న తేదీకి సిద్ధమగును. వెల 8 అణాలు మాత్రమే.
టపాలబిళ్లలు పంపవలెను. దీనిని ముఖ్యముగా
కొనుడు.

వ్యతంతములు

సింహళము గవర్నరు గారు.—వీరు తాత్కాలికముగ జేయుచుండి వెళ్లెదమని చెప్పిరి.

రీవామహా గాథా గారు.—రీవామహారాజా గారు సో నేత్రులు ఉద్ధరించును మాయులు ప్రేక్షకులుగా వచ్చిరి.

సర్ బార్తి శాస్త్రి గారు వీరు హిందూదేశమునందలి సినిమార్షియన్ శాఖలో పనిచేసి మొదటి తెగలోనివారు. వారు 20 సంవత్సరములు వీరి జాతీయతను త్యక్తము జరిగెదరు.

శ్రీలింగా మొహనంపంతులు.—ఈ నెల 10 వ తేదీ ఉదయమున పీఠము కందమున వేరి వెద్ద వెద్ద మూత్రాన్ని పులు జనులతో ఆల్లరులులేవు

బాంకిపూరులో వ్యయము.—బాంకిపూరులో వెద్దకన్న మునుపటిది సో రేపూరిలోని యుద్ధిగ ప్రయత్నములకును కొన్ని పంటలకును చెరువు కలిగినది గాని చాలావైరులకులాభ కరమైనది.

పితాపురము రాజాగారి బోధావ్యయము.—రాజమహేంద్రవరములో చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారిచే స్థాపించబడిన నిమ్మబాల్మిద్ధానసంఘము వారికి పితాపురము రాజాగారు 1000 రూపాయలు విరాళ మిచ్చిరి.

సంస్కృత పరీక్షలు.—బీహారులో సంస్కృత భాషను నేర్చుట పరీక్షించుట యొక్క విషయములకు చర్చించుటకు దక్షిణ మహా గాథావారి ఆధ్యక్షత క్రింద వివాదములందయు సభచేసి వివరములను నిశ్చయించిరి.

దాదాభాయి నారోజిగారి మనుమరు.—దాదాభాయి నారోజిగారి మనుమరు వారిపేరు జె. ఎ. డి. నారోజి. ఎ. గారికి బహుదారావ్య వ్యాపకపాలనా శాఖలో ఒక్కొక్క తోడ్పాటు మీ గుబడినది.

ఆయుధశాసనపు కేసు.—భగవీపురమున నిటీరల కాలాపాత్రోధూమక పరిమియెద్ద నొకకుపాకియు బొమ్మ పిస్తాను నుండగ పట్టుకొనిరి ఆరిని నాయుధశాసనముక్రింద విచారణచేసెదరు.

స్వశక్తి కరపత్రములు.—సవలీపురములో కొన్ని కరపత్రములు గోదలకంజించబడెను. శాంతిపురము పోలీసు సబు ఇన్స్పెక్టరుకును సబుస్టాంకుడకు రిజిస్ట్రారుకును మహమ్మదీయ సబు ఇన్స్పెక్టరుకునుగూడ కరపత్రములు పంప బడెను.

కృష్ణనగరు బండిపోటు కేసు.—ఈ కేసులో ఆల్లలలోని కానివారరు విద్యార్థులు చాలమందిగూడ ముప్పిలో చేరియున్నారని ఆప్రాచీరు శారాయనపర్వారు వాద్యముల మిచ్చియుండును కాననే చాలమంది విద్యార్థుల నిటీరల పోలీసులకు పట్టుకొనుట జరిగినదని తోచుచున్నది.

ఒక గ్రంథమును నిలుపుచేయుట.—ఆల్లభద్దము (జులి ఫి కారీసప్టా) అను గ్రంథము ఉరుకుభాషలో ప్రకటింప బడినది. ఈగ్రంథమున నున్న మహమ్మదీయుల కగౌరవకరమగు వాగ్వికలము. గాన పంజాబు దొరతనమువారు దీనినడచి వేసిరి.

గోధుమల ఎగుమతి.—హిందూ దేశమునండి గోధుమల ప్రజలు ఎగుమతిచేయుచుండని ఇదివరకు కాంక్షపడెను. ఈనిర్ణయముయొక్క గడువు 30.3.1916 తేదీతో ముగియనుగాని 10.3.1916 తేదీనుండి లింగిఉత్తర కనుకరకును గోధుమల నెగుమతిచేయుచుండని ఇండియా దొరతనమువారు ప్రచురించిరి.

తూటాలు పోవుట.—నొక హరిజన్ శాగరము యొద్దనున్న కండ్లము నొడ్డకన్న తోటలు కొన్ని పోయినవి. వాని కొలకు వెతుక గా చెరపాల ఆరణ్యలో నొక గోత్రయందు కనబడెను. అనుమానముమీద నా కనిపియును సన్నేడు చేసిరి.

ఒక స్త్రీయ కంపెనీ గుమాస్తాను పట్టుకొనుట.—కలకత్తాలో ఇండియా జనరలు స్త్రీయ నావిగేషను కంపెనీలో నరుకులను తూచు గుమాస్తానుగు టి. యస్. రాయయను నరసి భవానీపురములో జరిగిన బండిపోటుతో సంబంధము కలదని ఆరిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

ఈజిప్టువాద్యము.—నూయెజు కామవద్ద నున్న సేనలకు పూనుబట్టల నొసంగవలెనని ఈజిప్టులో పుజలను కోరుచున్నారు. తక్కిన రంగములలో పోరుచున్న సయినీకుల కందరికి వలె వీరికి దొరతనమువారును పుజలనుగూడ సరిగ సుఖలను పంపలేదు.

రాజప్రతినిధి పదవి.—శ్రీ శర్మింజిప్రభువుగారు నేమరి కొంతకాలము హిందూదేశమున నుండు యసంభవముగాను. కిచ్చుపుభువుగారి కావడం నిర్దురని వాకింకను నమ్మకముగలదు. యెద్దసంబంధములగు బాధ్యతలు తగ్గిన నే ఆయన హిందూదేశమునకు వెళ్లగలుగుదురు.

బ్రిటిషు తూర్పుఆఫ్రికాకు వలసబోవు వారికి ప్రకటన.—బ్రిటిషు తూర్పుఆఫ్రికాకు వలసబోవు వారి యొద్దనుండి ఆచ్చటి యధికారులు స్వాయంపూర్వం (రిహాబిలిటేషన్) పరీక్ష చేయించువారు కావున, నివటినుండి బయలుదేరి వెళ్ల వారిందఱును క్రమప్రకారము గవర్న మెంటు సెక్రటరీ గారు వలస సదరు పానుపొమ్మలను పొందన పట్టుటగా నియచటికిపోరాడు.

పంజాబు కాల్యము.—ఆర్. ఇ. పర్యయ గారు పంజాబు ఇంజనీరింగు శాఖకు చేరినవారు పూలేనరన్ను నీయన కొలత కొలచి జీలమునడిమిద కాశ్మీరమునందలి ఇస్లాం బాదుకు వెళ్లిరి. వందలు రాగుండ చేయిలుకు లాకులకు రిలువులను వెట్టలేదని యిటు జీలమునడికి కొత్తదారి ఏర్పరచక లేదనియును వీరు నూదించిరి.

సాణదానము.—తిరుమరాల్లి తేరదానము వీధి యందలి కృష్ణవిలాస లాడ్జిప్రక్కనున్న కాపుయింటిలో రెండు సంవత్సరముల పిల్ల 12 వ తేదీని ఉదయము పగంటలకు వెట్టిగా నాడుకొనుచు దగ్గర నున్న సేలనూతిలో పడి పోయెను. వెంటనే ఆ పిల్ల తల్లి కేసు చేయగా ఎద్వర్డు టెక్నికల్ ఇనిస్టిట్యూటులో నుపాధ్యాయులుగా నున్న శివ గారుకృష్ణయ్యగారు చచ్చిన నూతిలో నుమికి పిల్లను వెకి తీసి రక్షించిరి.

భర్తబుద్ధి.—బర్మింజిల్లా రాయదుర్గములో నుమాన 10 సం॥ జీవించిన జయంతి కృష్ణప్ప గారు తన ఆనాన కాలమందు తనస్వామిశత్రు ఆస్తియందు తన కుటుంబపు వారికి ఏర్పాటుగా ఇచ్చినదిగా తనజన్మ సాధకమరుసల్లు తన ఆస్తి నుండి 22 వల రూపాయలకు భర్తబుద్ధిగాను (వీధివివాద) రుకు అన్న ప్రతయనకు) ఏర్పాటుచేసి గత ఆక్టోబరు 20-వ తేదీని స్వగృహులైరి.

శ్రీ రాజ ప్రతినిధి గారి పర్యటనము.—18-11-15 తేదీ పాటియాల మహారాజావారు భటింపద్ద శ్రీవారి నెమర్కొనిరి. పిదప మహా గాథావారి దుర్గమున రాజప్రతినిధి గారి కి వింకొనర్పబడెను. ఉదయము 9½ వ శ్రీవారు మరల ప్రయాణమై మధ్యాహ్నము 12 లకు చౌతల కోడ్డుకు చేరి ఇచ్చు బికనీరు మహా గాథావారు వీరికి స్వాగత మొసగి ఆట నుండి శ్రీవారు మోటారుబండిచే నుకాయనకు విచ్చేరిరి.

విద్యోగకార తేతనము.—గామోదరదాసు గారి పేరట నేర్పరపడిన విద్యోగకార తేతనములకు ఆమెకా సంయుక్తరాష్ట్రములో గాని (బిటిషుదీవులలో గాని) మెకానికలు ఇంజనీరులైన కర్మరపాను విద్యుత్తైన అభ్యసినంపగోరు వారికిజ్యులకును 10-10-1 వ తేదీకిగా దరఖాస్తులు మెయూరులో విద్యాశాఖా ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారికి చేరవలెను. దక్షిణాస్తువాగుల కిగినవారిని నిర్ధారణచేయుట కేర్పరుపబడి యునంపులువారి రిపోర్టును వాచి కొంతయు వారు నిర్ధారణచేసెదరు మెయూరు కొరతయువారు ప్రకటించిరి.

ఒక వితంతు వివాహము.—క్రిందటి సోమవారమునాటి ఉదయమున హైదరాబాదు రెసిడెన్సీ బజారులో పి. వి. శేష గిరావుగారి యింటిద్ద గుంటూరు కాపురములకు 20 సం॥ వయస్సుగల ఆలూరి లక్ష్మీవారాయణ రావుగారికి తంబుర తాలాకా వడ్రాము కాపురములకు ఆయ్యగారి నుబ్బాగావు గారి కుమార్తెయు 19-10-1 వయస్సుగలిగిన చంద్రమతియును నామెకు వివాహము జరిగెను. వీరింపురును నియోగ్యులైన బ్రాహ్మణ తెగలో జేరినవారు. హితకారిణి పత్రికాధిపతియగు మున్నే లక్ష్మీనరసింహంగారు ఆరిని భార్యయు ఇంక ఆనీకులను ఆచ్చటికి వెళ్లి వధూవరుల కాశీర్వదించిరి.

మహమ్మదీయ సంఘ పథము.—ఈసంవత్సరము వధువు బొంబాయిలో జరుపుట నాకుతలు కావన్నను ఆమెరసంఖ్య వారంగీకరించుటచే నేనుగూడ సంగీకరించుచున్నాను. అంగీకారము లేనివారందరును నానలేనే తమ యభిప్రాయములను మార్చుకొని యంగీకరింతురని నమ్ముచున్నాను. కొంతమందివారి యుద్దేశమునుజూచుకొని నాదాస్మదములకు విషయములను సభవారు చర్చింపకుండురనియు మహమ్మదీయ సంఘగౌరవమును శ్రీ చక్రవర్తిగారిపట్ల గల గౌరవమును కొరతపడకుండు పరిచయమరచియు నేను నమ్ముచున్నానని రాష్ట్రీయమహమ్మదీయసంఘ ఉపాధ్యక్షులకు కాకిమల్లి జయరాజభాయి ఫీలభాయి గారు మార్గ భిన్నా గారికి వ్రాసిరి.

లావణ్యము ప్రకటన.—శ్రీమంతులు.—దొరతనమువారిటుల పుకటిందిరి ఈ కేసులో సుబంధించిన ముద్దాయూలు చేసిన మహావారుకు కృత్యములయొక్క పూతు కత్తయనుగుర్చి రాష్ట్రీ యదొరతనమువారికి ఇండియా దొరతనమువారికి అభిప్రాయభేదముకుగుటరలం గాని కనికరము కలక గాని గవర్నరు జనరలు గారుకు సభవారుకు శిక్షలను శిక్షించలేదు. వై విషయములలో నభిప్రాయభేద మిదివరకు కలుగలేదు. ఇకనుండు కలుగబోదు. శిక్షలులలో నొక్కొక్కరుచేసిన నేరములగుర్చి ప్రత్యేక ప్రత్యేకము సాక్ష్యమునుబట్టి ఆలోచించియే ఇటుల శిక్ష తగ్గింపబడినది.

కృష్ణదేవరాయ శ్రు ప్రభాండా గారము.—వై పేర అనంతపురం జిల్లా నెనుగూడ గ్రామమున నొక శ్రు ప్రభాండాగారము 1915 సం॥ జూన్ నెలలో స్థాపింపబడినది. ఆరంభమున 50 శ్రు ప్రభులతో ప్రారంభింప బడినను ప్రస్తుతము 180 శ్రు ప్రభులను గలిగి దివదిశాభిర్వర్తి గానుచు నలరారుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ మన్నుకు ప్రతికటను విజ్ఞాన చంద్రికాగ్రంథమునందలి మున్నుకు సంఘములవారి గ్రంథములను వచ్చుచున్నవి. నెలకు చందాలు వలన నుమాన 7 రూపాయల వనూలు ఆగుచున్నవి. చందావారులకు పత్రికకు దివమును పంపుటకును, చందా కృత్యముగా వనూలు చేయుటకును, భాండాగారమున నుదయమును సాయంకాలముకు చుండుటకు నుమానమున 2 రూపాయలు జీతము చొప్పున నొక నేరకుని నియమించి యున్నాడు.

పంజాబు మెడికలు రిజిస్ట్రేషనుబిల్లు.—ఇటీరల చట్ట నిర్మాణసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన వెబిల్లున కనంతుష్టి గనుపరచుచు పంజాబు వైద్యసంఘమువారు శ్రీ వొరతనమువారి కర్ణి సంపుకొనిరి. వెబిల్లునలన లాభము లేనియును కలుగ నేరవనియును పంజాబురాష్ట్రములోని వైద్యుల గౌరవముకు భంగము కలిగించుచు వారివై కొన్ని నిర్బంధముల విధించునయ్యె, వెబిల్లు ఆనర్థులకు వారిని వైద్యులు చేయకుండునందలాల దియు ఈఆర్డిలో తెలియజేయుటకు ఇంతేగాక పంజాబు దొరతనమువారి నేరలోనున్న డాక్టర్లు కానివారిసంఖ్య ఇతర రాజధానులలోకంటె అతి స్వల్పము. ఆకారణమున ఇతర రాజధానుల కనుకూలిండు నీబిల్లు పంజాబు కనుకూలిండును. జేయవైద్యవిధానముల కీ ఆభిర్వర్తి కిబిల్లు అంతరాయము కలిగించును. ఇట్టివైద్యులు పంజాబు రాష్ట్రమున ప్రస్తుతసమాచారమునుబట్టి ఆత్మరక్షకులై యున్నారని వై.ఆ.కే.లుల తెలియజేయుచు మరియొక శత్రుమౌలిక చట్ట మొనర్పబాలని యెడల ఈబిల్లుకు వివరవలసినది యేదా వారిలో కొన్ని విషయముల రద్దుపరచవలసి దియును ముంద్యసంఘము వారు వేసిరి.

డాక్టరు కృష్ణస్వామయ్యగారి వైద్య పరిషదము వారు తొలగించుట.—నీను (20-11-15) ఉదయమున బెజవాడలో గామమోహన భండార మందిరమున వైద్యుల పుచ్చుకొనిన జిల్లాజడ్జి దివానుకువారును వైభావు రాయయ్య పంతులుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద నొకసభ జరిగినది. పరిషదమువారి తీర్మానమును రద్దుచేయుటకును 101 వత్సరములవరకు నీ కాసనము నమలులొకి లేవకుండునను లేనిచో యూనాని ఆయుర్వేద వైద్యులకుగూడ వర్తిండునట్లు చేయుటకును తీర్మానము చేయబడినది. ఈ కాసనము కేవల మనవసరమని దొరతనమువారు నన్నడిగినపుడే నేను తెలిపిరినని ఆధ్యక్షులు నుడిచిరి పుజల చాల నాగ్నిహితరకులై యున్నారు.

పంజాబుశిక్షణ—ఆద్య కేటుప్రతిక.—శ్రీ హర్షింజిప్రభు గావు రిక్యూదార భాషమునోమాసిరి. భారతీయులకుమార్తీయు క:కరముచూపినను మండిపడుట ఆంగ్లో యిండియనుపత్రికలకు పొరంపర్య లక్షణ మైపోయినది శ్రీహర్షింజిప్రభువు గారు మరియొకసారి తమ మహద్వాసమును రూపిరి.

THE GREAT WAR.

Greece Supplying German Submarines With Fuel.

ENTENTE WAR COUNCIL: FRENCH SATISFACTION.

Government and Compulsion: Mr. Bonar Law's Statement.

I. C. S. BILL IN THE COMMONS: MR. CHAMBERLAIN'S STATEMENT.

[Reuter's Agency.]

GREATER BRITAIN

THE INDIAN CIVIL SERVICE BILL.

Introduction into the Commons.

Mr. Chamberlain's Assurances.

LONDON, November 19.

In the House of Commons the Indian Civil Service Temporary Provisions Bill was passed on the second reading without a division.

Moving the second reading Mr. Chamberlain explained fully the origin and objects of the Bill and the manner in which its provisions would be applied as already detailed in the House of Lords. Referring to the Indians he expressed the hope that the particulars given regarding the measures to protect their interests would convince the House and the Indians that we were determined that they should have full justice in no way prejudiced. Mr. Chamberlain continued:—With regard to the candidates of European birth it is proposed that outside those who may still obtain places under the restricted competition no appointments shall be made. It is believed that it will not be necessary to make any selections in the manner provided by the Bill till after the war is over. It is certainly not necessary at present consequently it is clearly in the general interest that neither the Selection Committee nor the exact rules under which the selections will be made shall be framed till we know what the duration of the war may be and the circumstances with which we have to deal. If I am responsible and I think I can say the same of my successor it will be my desire to get the strongest Committee I can, not a mere India Office Committee, but a committee representing knowledge of India and knowledge of the conditions and qualifications necessary for the Indian Civil Service. It should contain representatives of the Universities and great schools and representatives of the educational system in all parts of the United Kingdom. As already intimated selection will be confined to candidates who have served with the forces. I should imagine that when they interview the candidates the committee will have before them both the candidates' school and college records and their military records. I have no doubt that in that way they will be able to make selection which will maintain the high tradition of the Service.

Honouring the Brave.

Decoration for Naval Men.

LONDON, November 19.

The 'London Gazette' announces that Distinguished Service Orders have been awarded to Commander Viscount Keble, for services during the landing operations in the Persian Gulf in August; to Lieutenant Commander David Stocks, for a prolonged submarine cruise in the Sea of Marmora, which inflicted much damage on the enemy; and to Lieutenant-Commander A. G. Seymour, for excellent work throughout the operations in Mesopotamia, and sinking a Turkish patrol boat at Nasiriyah on the 24th July.

The Distinguished Service Cross.

Distinguished Service Crosses have been awarded to Naval Lieutenant Heath Caldwell, for services in Mesopotamia; Naval Lieutenant F. Millar, for services at Aden; Naval Lieutenant H. F. Curry, who landed ammunition on the right bank of the Euphrates on the 24th July, under heavy fire; Naval Lieutenant W. V. Harris, who bridged the Mejenineh Creek under a heavy fire on the 24th July, and to Boatswain Tierney, for services during the landing in the Persian Gulf.

Heroism Rewarded.

Eighteen V. C.'s Gazetted.

LONDON, November 17.

The award of eighteen Victoria Crosses, one Distinguished Service Order, and twenty-nine Military Crosses is gazetted. The recipients of the Victoria Cross include:—Major A. F. Douglas Hamilton, commanding 6 Camerons; Capt. A. M. Read, Northampton; Lieutenant G. A. Maling, Medicals; Sec. Lieuts. A. Flemming Sands, East Surreys; R. P. Hollowes, Middlesex; F. H. Johnson, Engineers; A. B. Turner, Berkshire; C. G. Vickers, Sherwoods, and nine non-commissioned officers and men.

Aviator's Conspicuous Gallantry.

The Military Cross is awarded to the actor, R. Lorraine, Flying Corps, for conspicuous gallantry and skill on Oct. 26th, when he attacked a German biplane and followed it from a height of nine thousand to one of six hundred feet. The enemy pilot was hit and his machine fell in our lines.

Government and Compulsion.

A Debate in Parliament.

ALLAHABAD, November 19.

The 'Pioneer' special cables:—LONDON, November 17th.—An endeavour was made in the House of Commons yesterday to clear up the situation re-

garding the Government's attitude towards compulsion. Mr. Asquith on the 2nd instant, in expressing the hope and belief that Earl Derby's appeal should meet with an adequate response, added that if bachelors were irresponsible, other means would be taken prior to the calling up of married men to be enlisted under the group system. Lord Derby's statement led recruiters to use the most definite warning that after the 30th instant unstarred bachelors would have no choice. Mr. Asquith being heckled on this statement replied that only Parliament was capable of imposing compulsion. He did not perceive discrepancy between his statement of the 2nd instant and that of Lord Derby's of the 11th inst. Subsequently a debate was raised, and Mr. Bonar Law explained that Mr. Asquith was unavoidably absent owing to war work. Mr. Asquith's dislike of compulsion was greater than his own, but they must have men. He anticipated that should Lord Derby's scheme fail, Mr. Asquith would propose compulsion expecting his countrymen to support. Some local recruiting committees having reported that Tuesday statements in the House of Commons were adversely affecting recruiting, Lord Derby telegraphed an assurance that faith would be kept in regard to married men, and that the Premier's statement was binding.

Control of Military Expenditure.

Sir Fleetwood Wilson's Warning.

ALLAHABAD, November 19.

The 'Pioneer's' correspondent wires:—Sir Guy Fleetwood Wilson, in a letter to the 'Times' regarding the absence of treasury control of military expenditure, admits that a financial board acting independently and reporting to Parliament would arrest the conduct of the department's business. Nevertheless a small committee reviewing army expenditure as it proceeds with the object of tendering advice to the military authorities without curtailing the armies' activities might help to ward off a potential financial crisis.

Successful Work of a Small Party of British Troops.

How the Germans Report it.

LONDON, November 19.

Field Marshal Sir John French telegraphs that on the night of the sixteenth a small party of our troops forced an entrance in the enemy's front trench near the river Douve south west of Messines and, after bayonetting thirty, returned with the loss of one killed and one slightly wounded, and bringing twelve prisoners. "This," the Field Marshal adds, "is an incident described in today's German communique as the repulse of a surprise attack."

War Council Returns.

LONDON, November 18.

Mr. Asquith and his colleagues returned to London yesterday evening.

FRANCE.

Entente War Council.

French Opinion.

LONDON, November 19.

PARIS.—Satisfaction is expressed in the newspapers at the inauguration of the Allies' Council which it is hoped will be a prelude to fruitful resolutions. The need for prompt action is emphasised by the Municipal Council, which has passed a resolution that allied subjects resident in France should either leave the country or enlist in the French army, those refusing to be interned.

French Bombardment of German Trenches in Various Sectors.

LONDON, November 18.

PARIS.—Violent French bombardment of German trenches and organisations in various sectors is the feature of to-day's communique.

Paris Bulletin.

LONDON, November 18.

PARIS.—A communique says the French continued effective concentrated artillery fire and also mining, wrecking German defences at various points. Nothing important occurred with the Eastern army on November 17th on Cerna and Vardar rivers. The Bulgarians on the 16th and 17th attacked north of Rabova in the direction of Kosturino. We maintained all our positions.

RUSSIA.

Enemy Attacks Repulsed.

German Trenches Abandoned.

LAHORE, November 18.

PETROGRAD.—A communique says that a German night attack south west of Olai was repulsed by artillery

TELEGRAMS.

and machine gunfire. Numbers of unburied bodies of Germans are lying around trenches which the Germans abandoned near Lake Sventen. Another German offensive on the left bank of the Styr was stopped.

TURKEY.

Mines Exploded. Turkish Trenches Captured.

LONDON, November 18.

The 'Press Bureau' announces that a most successful attack was made by the Fifty-second Division in the region of Krithia. Everything was carefully prepared. Three mines were exploded, and infantry immediately advanced and captured the Turkish trenches eastward and westward in the Krithia Nullah. British artillery bombarded the enemy reserves, assisted by two fourteen-inch monitors and the cruiser 'Edgar' until the ground had been consolidated and barricades erected. The Turkish batteries replied heavily, but erratically. British machine guns caught the Turks in the neighbouring trenches. The Turks' rifle fire was very wild. A Turkish counter-attack was easily repulsed. The Turks' losses were heavy. The British had only fifty units employed, portions of the Royal Scots, Scottish Rifles and Ayrshire Yeomanry.

ITALY.

Italians' Striking Success.

LONDON, November 19.

ROME.—The Italians are tightening the investment of Gorizia and have scored a striking success on the hills northwest of the town.

SWEDEN.

German Warships in Swedish Waters.

Swedish Captain Prepares for Battle.

LONDON, November 18.

How a Swedish torpedo boat offered to fight a German destroyer if the latter seized the British steamer 'Thelma' in Swedish waters is told in a despatch from Copenhagen. The Germans were in the act of boarding the 'Thelma' when the torpedo boat came up between, and forced the Germans to retire to their ship. The Captain declared that he would use any means to prevent the seizure of the 'Thelma,' and both warships cleared for action. An ominous silence of ten minutes' duration ensued, and then the destroyer steamed away.

GREECE.

German Submarine Bases.

Greek Ports Furnishing Supplies.

LONDON, November 18.

A writer in the 'Figaro' affirms that German submarines are replenishing their stores at Greek ports, notably Corfu, where oil tanks and pumping machinery have been erected in the grounds of the Kaiser's palace.

EGYPT.

Mobilisation of Greeks at Cairo.

ALLAHABAD, November 19th.

The 'Pioneer's' Cairo correspondent writes: Great mobilisation continues, but it is significant that Stan-railways and several of the important banks have obtained permission from the British and Hellenic authorities to retain the services of a large portion of the Greek staff they employ. This is similar to the arrangement made in Soudan and may be taken as symptomatic of the feelings of the Greek Government towards the Entente. Albeit, its attitude somewhat belies them.

SERBIA.

Driving a Wedge Between French and Serbians Fails.

ALLAHABAD, November 20.

LONDON, November 16th.—The latest reports of the fighting proceeding on the left bank of the Cherna river running almost due north and joining the Vardar near Gradiska state that the Bulgarians after many furious attacks realised that the French were unbreakable and are now returning northwards. This means the failure to drive a wedge between the French and the Serbians defending the Babuna Pass. Should the latter owing to the outflanking movement from the west retire they will doubtless pass through Prilep towards Monastir joining up with the French enroute. One telegram states that the British are going to Monastir. The line northwards thereof offers natural advantages being fortified.

The journal's (?) Rome correspondent states that a high Italian personality has reported that circumstances have assigned Italy the task of sparing the Allies grave consequences of unprecedented treachery which is possible any day in the Balkans. (Pioneer Cable.)

CHINA.

PRO-GERMAN PROPAGANDA IN CHINA.

A Suggested Counter-Movement.

LONDON, November 18.

PEKING.—A message to the 'Times' says that German exports are still being shipped from America in neutral

TELEGRAMS.

vessels. The largest buyers of gold in China at present are the Deutsch-Asiatische Bank, who ship large quantities to America by every mail. The Germans in China have abundant money for propaganda among the Chinese. Money is provided by the Deutsch Asiatische Bank from the proceeds of the German shares in the Boxer Indemnity, Anglo-German Loans, and the Five Power Loan which totals two million sterling annually. In addition there are several millions due to Krupp's agents and other German arms dealers. The "Times" correspondent suggests that the Chartered Bank and the Hongkong and Shanghai Bank should make combined effort to supplant the German Bank.

UNITED STATES.

German Peace Proposals.
American Conjectures.

ALLAHABAD, November 20.

The "New York Times" London correspondent says:—The Teutons contemplate a definite move in the direction of peace, probably through President Wilson. The correspondent's informant a high neutral official who was recently in Germany states that the most powerful men of the Empire's council realize that a continuance of the war would be disastrous to Germany economically. Moreover the drain of man power will hinder subsequent recuperation.

The "Morning Post's" Washington correspondent says that responsible quarters have no information on the matter but President Wilson is willing. (Pioneer Cable.)

GERMANY.

Christmas Presents from America to Germany.

ALLAHABAD, November 20.

German Americans recently appealed for the wholesale despatch of Christmas parcels containing food stuffs (scarce in Germany) through the medium of the parcels post where with the Allies have not interfered. The American post office announces that the parcels post to Germany is suspended. The "Times" New York correspondent attributes the suspensions to the refusal of the shipping companies to carry the parcels in question. (Pioneer Cable.)

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 19.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

LONDON, November 18th.—The Austro-Germans claim that their advance in the northern front in Serbia continues. The French report the Bulgarians' abandoned attack on the French left bank of Terna west of Krivolak, and that after three days' fighting the Bulgarians lost 4,000 men.

The Russians report only reciprocal fire in the Riga region. Below Dvinsk the enemy tried to cross Dvinsk but were repulsed and in the west of Dvinsk they were driven from some trenches. Fighting continues near Tartorsky station on the Styr and the Russian artillery dispersed the enemy several times when he approached the river. Nothing important is reported elsewhere.

The French report only artillery actions.

The Italians report great artillery activity along the whole front. The Italians carried by assault strong entrenchments on the hill north-west of Gorizia and repulsed attacks against positions recently conquered.

Mr. Asquith, Sir Edward Grey, Mr. Balfour, Mr. Lloyd George, with naval, military and diplomatic advisers visited Paris and consulted with the French Ministers.

The Hospital Ship "Anglia" was sunk by a mine in the channel. Over 70 lives were lost.

Wheat Export.

To Continue Under Government Supervision.

DELHI, November 19.

The Government of India announce that they have decided to continue with effect from the 1st April 1916, until further orders the existing prohibition on the export of wheat on private account from India which would otherwise expire on the 31st March next.

The Moharrum.

At Delhi.

DELHI, November 19.

The final immersion of the tabots in connection with the Moharrum took place here this morning with the usual ceremonies, but there were no large processions, and complete order was preserved.

The Lahore Commutations.

Government Press Communique.

DELHI, November 19.

A Press Communique says:—The commutation by the Governor-General in Council of certain death sentences passed by the Special Tribunal in the Lahore conspiracy case was not based on any general grounds of clemency or on any difference of opinion between the Supreme and Local Governments as to the gravity of the dangerous nature of the accused, of the conspiracy or the heinous character of the acts committed by the accused. On these points there is no difference of opinion. The action of the Government of India was taken as the result of the careful examination of the facts as proved in evidence against each individual prisoner.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

THE PRELIMINARY MEETING OF
THE MOSLEM LEAGUE.

A Tremendous Success.

Many Bombay Leaders Join the Reception Committee.

BOMBAY, November 19.

As announced previously a preliminary meeting was convened this evening by Mr. Wazir Hussain, Honorary Secretary, All-India Moslem League at Taj Mahal Hotel to make all the necessary arrangements for holding the Moslem League Session at Bombay during the Christmas week. It is understood that the meeting was completely successful. Mr. F. B. Tyabjee, till lately judge of the Madras High Court, presided. Amongst those present were Messrs. M. A. Jinnah, Dawoodbhoy Fazulbhoy, Sheriff Canjee, Currimbhoy Adamjee Peerbhoy, Omar Sobhani, Syed Wazir Hussain, Honorary Secretary of the League, Abbas Tyabjee, A. M. Jeevanjee, Mirza Ali, Mahomed Hussain, A. Dalji, Sulaiman, H. Ibrahim Azhar Ali, Joint Secretary of the League.

Mr. Jinnah read letters of support received from K. J. Peerbhoy and B. Tyabjee. A committee was formed with the object of cooperating with and helping the Secretaries of the League to make all the necessary arrangements for holding the session this year at Bombay. The committee consists of two hundred members, chief among them being the Hon'ble Sir Ibrahim Rahimtoola Hon'ble Abdul Hussain Adamji Peerbhoy, Mr. M. A. Jinnah, F. B. Tyabjee, M. M. Hajibhoy Cassimali Peerbhoy, Badruddin Tyabjee, A. Laljee, Mirza Ali Mahomed Currimbhoy Peerbhoy, Dawoodbhoy, Fazulbhoy, Sheriff Canjee, Omar Subhani and others. The Hon'ble Abdul Hussain Adamji Peerbhoy, was appointed Chairman of the committee. Mirza Ali Mahomed, Sheriff Canjee, Omar Subhani, Currimbhoy Peerbhoy, F. J. Lalji, J. H. Lalji, H. C. Tyabjee, D. Fazulbhoy, and Sulaiman Haji Ibrahim, were appointed Secretaries of the Committee. Sub-Committees were also appointed to look after the finance, accommodation and pandal. Mr. Jinnah closed the meeting with a vote of thanks.

It is understood that the committee contains the majority of the leading leaguers in Bombay and hence is very influential. Mr. Wazir Hussain in an interview with a News Bureau representative said that in view of the tremendous success of the preliminary meeting he was sure the session will be very successful and he would try to bring round a small portion of members who are still outside the camp.

The Moslem League's Session.

A Bombay Leader's Letter on Closing up the Ranks.

BOMBAY, November 20.

Mr. Cassamally Jairajbhoy Peerbhoy Vice-President of the Provincial Moslem League in the course of a long letter to the Hon. Mr. Jinnah giving his support to the programme of the League says that he would not have joined even now the movement to hold the Sessions at Bombay but for the decision of the majority. Now that the majority is for holding the session all dissentients must like himself accept it and help to make the proceedings dignified and worthy of the best traditions. He appeals to the community to justify the confidence of the Government and community reposed in them by avoiding all contentious matter and showing that in their constitutional methods they can be sober and moderate at even a critical time like the present and strive to prove themselves worthy as true Moslems and loyal subjects of His Majesty.

A Substantial Appointment to G. O. M's
Grandson.

BOMBAY, November 19.

J. A. D. Naoroji, B.A., (Cantab) Bar-At-Law, grandson of Mr. Dadabhai Naoroji, has been given a substantial appointment in the Baroda Judicial Department.

Contractors Charge Against Pledgers.

Sanction to Prosecute Refused.

POONA, November 19.

Mr. Babha, City Magistrate, to-day passed orders refusing to grant sanction prayed for by Dhendram Kirad, contractor, to prosecute Mr. G. M. Patavardhan and R. G. Bhingarkar, Pledgers, under Sections 195 and 193 I. P. C. The Magistrate held that the previous attempts made to prove the two words interpolated into the civil suit document had all been based on circumstantial evidence, and it was highly time they were stopped. In like manner the Magistrate refused sanction as regards certain statements made by the said Pledgers in the course of the previous hearings of this very long-drawn out litigation.

MIR DUST V. C. INTERVIEWED.

His Impressions of the War.

The 'Times of India's' Story.

BOMBAY, November 20.

The 'Times of India' publishes an interesting story from Subedar Mir Dast, an Indian V. C., of great deeds that won for him the much coveted honour and an insight into the lot of the Indian soldier. Subedar Dast is undergoing treatment in the Lady Hardinge War Hospital, Bombay. Describing the battle of Ypres he said that when he found all officers, British and Indian, either killed or wounded and soldiers aimlessly running about, he rallied round and made a rush at the enemy thus occupying a trench. He had an unpleasant experience of gas which made him giddy and feel choked in throat. Lord Kitchener and Mr. Chamberlain visited him when he was wounded and was treated at the Pavilion Hospital, England, and talked very nicely to him. The Subedar was filled with joy and gratitude when His Majesty visited him and pinned the Victoria Cross on him himself and congratulated the Subedar on his winning the distinguished Order. His Majesty told him he was highly pleased with the valour of the Indian Army and it gave him great pleasure to decorate the Indian soldiers. The Queen Mother also visited him.

TELEGRAMS.

Then the Subedar referred to the splendid treatment Indian soldiers had from their British comrades and of non-distinction between British, Mahomedan, or Hindu soldiers. The French and the British received the Indians with open arms.

CALCUTTA.

A Weighing Clerk Accused of Dacoity.

CALCUTTA, November 19.

Mr. T. S. Roy weighing clerk of the India General Steam Navigation Coy. was arrested last night in the Jorasanko section of the town in connection with the alleged political dacoity recently committed in the house of Ballar Chandra Das of Kansaripara in the Bhowanipur section of the town. In his house a couple of alleged incriminating documents are reported to have been found.

Krishnagar Dacoity Case.

KRISHNAGORE, November 19.

In the Krishnagar dacoity case it is believed that approver Noren Sirkar has mentioned the names of many students who are not the inhabitants of this districts as forming a party for the purpose of furthering the ends of the anarchical party and for committing dacoities. Many of the arrests which have been made recently may have some probable connection with his statement.

The Liberty Leaflets.

CALCUTTA, November 19.

Some inflammatory and seditious "Liberty" leaflets were hung on prominent places at Santipur and some were posted at the Post Offices. One was sent to the Sub-Inspector of Santipur Thana and another to the local Mahomedan Sub-Registrar.

Missing Cartridges.

CALCUTTA, November 19.

A few days ago some cartridges disappeared from the custody of a constable on treasury duty at Noakhali. After a prolonged search the cartridges were recovered from a ditch near the Jail compound. The constable has been suspended on suspicion.

BEHAR.

Behar's New L.G.

His Movements.

MORADPUR, November 19.

Sir Charles Bayley handed over charge to Sir Edward Gait to-day and leaves to-night for England. Sir Edward Gait stays at Bankipore till the end of November and then goes on tour after the Council meeting on the 26th, to Orissa. On the 3rd December he holds a Durbar in Cuttack and on the 6th December another in Sambalpur.

Sir Edward spends Christmas in Ranchi and returns to Bankipore in January and remains in Bankipore till the opening ceremony of the Patna High Court in February.

The Second Council meeting will be on the 22nd January at Patna City and the third meeting at Ranchi at the end of March.

The present Government House at Bankipore will be given to the Chief Justice as residence and Sir Edward will stop at Ranchi till the completion of the new Government House in the new city. Thus Sir Edward will not stay here from February to November next. The new city is complete with its grand Secretariat, High Court, Government House and numerous other buildings, but no new work will be taken in hand owing to the war.

Heavy Rain.

MORADPUR, November 19.

Heavy rains have fallen in Bankipore spoiling Sorepur fair festivities and damaging some crops but perhaps doing good to lots of other crops.

PUNJAB.

Diocesan Conference at Lahore.

THE BISHOP'S CHARGE.

Christian Companies Formed For War.

LAHORE, November 19.

The first Diocesan Conference since the Right Rev. Dr. Durrant was appointed Bishop, Lahore was held during the present week. The proceedings opened with the visitation of the Clergy in the Cathedral, when the Bishop delivered the charge. After expressing his abiding gratitude for the generous welcome and warm friendship with which he had been received in the Diocese, His Lordship spoke of the advanced state of Diocesan organisation and realisation. He spoke of the losses the Diocese had sustained during the last three years by removal by the hand of death, referring especially to the martyrdom of Dr. Sulaiman Khan of the Frontier and to the death in action in France of Captain Fergus Mackain, 34th Pioneers. The Bishop spoke of the movement for enlistment of the Punjab Christians in the Army. His Lordship said:—During my tour through Jhang Bar Colony in almost every village I went I found a body of from twenty to forty sturdy upstanding youths of fine physique drawn up as on parade for my inspection with the eager request that I would tell the Government what fine recruiting material was left untouched. The Adjutant-General, after consultation with the Commander-in-Chief, told me they could not at present hold out the hope of the formation of an entire regiment of Punjab Christians, but suggested that companies of Punjab Christians should be enlisted and attached to the Carnatic regiments. This had been done and three Double Companies had been formed. One of Church of England Christians which had been sent to the 63rd Light Infantry Regiment, which is on service in East Africa, and the men had been sent to the Depot at Palamcottah. Two Double Companies of Presbyterian Christians had been formed and attached to the 83rd Light Infantry at Bangalore. News had been received from the Adjutant-General that these men have made a most favourable impression by their fine physique, bearing and conduct.

TELEGRAMS.

The Church and the War.

At the Diocesan Conference held at the Lawrence Hall, Lahore, Rev. Joshua Brookes considered that the fact that seven millions men on each side were intent on each other's destruction, showed only too plainly how far the Church had failed in her mission. Each phase of Christianity was represented in the War, and each branch of the Church had failed. In Germany the Lutheran Church had altogether failed to combat the anti-Christian teaching of Schopenhauer and Nietzsche. The Roman Catholic Church, in the person of the Pope, had failed to grasp the opportunity offered to it of rebuking the German Government with reference to the outrages in Belgium. The Anglican Church and indeed all Churches had not sufficiently emphasised the inherent wickedness of the war, and there has been growing materialism even among the Church people which the Churches had failed to destroy. He believed that the war would be followed by great stringency for money and some social distress. It was imperative that the Church should teach the necessity of a much simpler life, and secondly she must be prepared to ally herself with domestic movements in favour of arbitration, Government control of armament, and all other things which might make for peace.

Punjab Medical Registration Bill.

Punjab Medical Union's Protests.

LAHORE, November 19.

The Punjab Medical Union has sent a protest against the Punjab Medical Registration Bill recently introduced into the Legislative Council, on the ground that it is calculated seriously to prejudice the independent Medical Profession in the Province, to lower its social and professional status and to impose upon it hard and uncalled for restrictions without conferring compensating advantages or discouraging the continuance of unqualified practice; that a Bill on the lines of the Registration Act in other Presidencies is unsuited to the Punjab, because the proportion of independent practitioners to those in Government service is very much smaller than in the Presidencies, and that, while it affects adversely the independent practitioners of Western medicine, the Bill strikes at the root of all progress and improvement in the indigenous systems of medicine, the existence of which is considered absolutely essential in the present conditions of the Province. For these and other reasons the Medical Union urge that if legislation in the matter cannot take a better shape, the bill should be abandoned altogether, or at any rate be shorn of its objectionable features.

A Book Forfeited.

LAHORE, November 19.

The Lieut.-Governor of Punjab is pleased to declare forfeited to His Majesty all copies of the book in Urdu entitled "Zulfikari Safdari" (Sword of Ali) contents of which appear to the Government of Punjab to have a tendency to bring into hatred and contempt His Majesty's Sunni Mohamadan subjects in British India.

Punjab Irrigation Projects.

LAHORE, November 20.

Mr. R. E. Purves, lately of the Punjab Irrigation Department is now proceeding up the Jhelum river to Islamabad in Kashmir. It is understood that his recommendations include the provision of lock gates and new cutting for the river Jhelum to the control flooding.

UNITED PROVINCES.

Still Further Extension.

To Lord Hardinge.

Earl Kitchener's Chances.

ALLAHABAD, November 19.

Regarding India's next Viceroy the Pioneer's London correspondent writes:—

"Personally I have never departed from the notion that Lord Kitchener's claims will be first considered and I still think that when war's cares release him the Secretary for War will go to India. It is not impossible that there may be a still further extension granted to Lord Hardinge."

Jubilee of the Father of the Civil Service.

ALLAHABAD, November 20.

Sir George Knox, the father of Civil Service in India celebrates his jubilee of active service in this country with one day's leave. Sir George is now at his seventieth year.

Appeal for Woollen Garments.

ALLAHABAD, November 20.

An appeal is being made locally for woollen garments for the troops stationed on the canal and forming part of the Mediterranean Expeditionary Force. More especially is the appeal made on behalf of troops on the Suez Canal as generally speaking these men do not come under public attention and are not provided for in the same manner by private initiative as those fighting on more prominent fronts.

The Punjab Commutations.

The 'Advocate' Praises Lord Hardinge.

LUCKNOW, November 20.

Commenting on the action of His Excellency the Viceroy in commuting death sentences in the Lahore Conspiracy Case the "Advocate" says:—There is nothing nobler and more statesmanlike than tempering justice with mercy. "Speaking about the reactionary Anglo-Indian press the Advocate says:—True to their traditions they foam with rage when any clemency is shown to Indians. As for Lord Hardinge he had added another link to the golden chain of popular love and regard."

TELEGRAMS.

MYSORE

Scholarships for Learning Mechanical Engineering Abroad.

BANGALORE, November 19.

The Mysore Government notifies that one of Damodaras' scholarships will be awarded for study of Mechanical Engineering or Agriculture tonable in the United States of America or Great Britain and Ireland under conditions already published. Applications should reach the Inspector-General of Education on or before first February next. The selection of the candidate will be made by the Government on the report of the Committee appointed for the purpose.

SOUTH INDIA

Dr. Krishnaswamy Iyer's Suspension.

A Bezwada Protest.

BEZWADA, November 20.

A public meeting was held this morning in the Ram Mohun Free Library Hall presided over by Dewan Bahadur Y. Janakiramiah Pantulu, retired District Judge, to protest against the action of the Madras Medical Council in removing Dr. Krishnaswamy Iyer. Resolutions were passed requesting the Government to cancel the action of the Medical Council and also to keep the Act in abeyance for the next 15 years or else to amend the Act extending it to Unani and Ayurvedic doctors also.

The President said that the Act was thoroughly uncalled for, an opinion he had given when he had been consulted with by the Government. The public feeling here was very pronounced on the action of the Council as being against the pledges given in the Legislative Council and also subversive of the indigenous systems of medicine in which the popular belief is unshaken.

Ceylon Governor Bids Temporary Farewell.

COLOMBO, November 20.

At the last meeting of the Legislative Council H. E. the Governor bade temporary farewell to the Colony.

A Goods Train Derailed.

BERHAMPORE, November 20.

Yesterday noon the Railway line near Kodasingi, two miles north of Berhampore, being repaired, the goods train with engine 168 came on from Chatrapore. The train derailed. 19 goods trucks with the engine smashed up and the passage was blocked. Passengers have been transhipped. The steam crane is expected to-day and meanwhile the Railway employees are busy clearing the line and restoration is expected to be completed in a week.

LATEST TELEGRAMS.

(REUTER)

Albanians Short of Supplies.

ALLAHABAD, November 20.

LONDON, November 19th.—The "Giornale d'Italia's" correspondent at Durazzo says that the Albanians on the Serbian border are short of supplies and are restless. Essad Pasha is losing his influence among the Greeks and is pushing towards Rebrat.—(Pioneer Cable)

The Indian Crew of the "Firenze".

LONDON, November 19.

SYRACUSE.—A steamer has arrived here with forty-nine Indians on board being part of the crew of the sunken steamer "Firenze". The Indians proceeded to Genoa whence they will be repatriated to Bombay.

Conscription and Legislation.

Correspondence Published.

LONDON, November 19.

Correspondence between Lord Derby and Mr. Asquith is published in which the position of married men who have enlisted under Lord Derby's scheme is defined thus, Mr. Asquith concurring:—Unmarried men will be called up first and if apart from munition workers etcetera and others exempted by local tribunals there still remains a considerable number of youngmen who do not join voluntarily then either married men will be released from their pledge or Parliament will pass a Bill compelling young men to serve. If Parliament refuses married men will be released automatically. Lord Derby hopes however that youngmen who do not enlist will be a negligible minority and thus there will be no question of legislation.

War Expenditure.

Mr. Bonar Law's Grave Speech.

LONDON, November 19.

In a speech to-day Mr. Bonar Law said that in order to check extravagance in fighting services, proposals were being considered to introduce into each Department experienced outsiders to supervise expenditure and prevent waste.

Dealing with the financial position Mr. Bonar Law struck the same serious note of warning as has already been sounded by Messrs. Asquith and Montagu. He said that the position was dangerous because so long as we were able to borrow freely there was fictitious prosperity throughout the country which was founded on false basis. The high scale of wages was one of the most serious disadvantages. Necessaries of war were costing three or four times their normal prices and it was impossible for that to go on indefinitely. Representatives of labour as well as of commerce must set their face against any increased pay in connection with war requirements. As Government, he said, we must keep down expenditure and as individuals we must recognise that times may be coming which will require sacrifices from every portion of the community.

వివిధ వార్తలు

నైకి మోగుచెట్టు 20 వ తర్సరములకు కాదు ఇది ఆ త్రిచెట్టు వారిది

* * * * *

రత్నములలో గుంపులుగా నానికి ఖరీదు ఎక్కువ వేరగులలను నానికి అతికంటే కొంచెము తక్కువధర వచ్చును. కోడి పిచ్చువలె ఇంకానానికి అభిరహ పలుకును.

* * * * *

ఫలి ప్తేను దీవులలో వివిధభాతులు వారు వారు ఇక్కడ 31 భాషలు మాట్లాడబడుచున్నవి.

* * * * *

మాస్కోపట్టణములో నొకవిద్యార్థియున్నది. బండివా శ్రద్ధగర కొండా అండవు. వీనిని ఉపయోగించ కూడదని భావము కలదు.

* * * * *

కుపాకి ఉండు ఎంతోమారులు మాస్కో మానుటకు పొమ్మలో ఆగిపోయి ఆరుఅంశములవు సాదితోయెందు గోడలకట్టబడినట్లు. 55 గజలు దూరములోనుండి కుపాకు ను కేయ 1, 5½ అడుగుల దూరము వెళ్ళి ఉండు ఆగి పోయినది.

* * * * *

దక్షిణాఫ్రికాలో నొకవిధమైన చెట్టుకలదు. దీనినుండి ఎక్కువవార్షికము తయారుచేయుదురు. ఈచెట్టు గట్టి ఏనుగులకు చాలా ముష్టము.

* * * * *

లాంఛెన్సు హాలులో మరెయ్యేసభ.

లాహోరులో లాంఛెన్సు మందిరమున మరెయ్యేసభ జ.గె.న. ఇటు డెబ్బది లక్షలు అటు డెబ్బదిలక్షలు మునుపటి లాంఛెన్సుల ప్రాణములదినేనొక సమకట్టిపోయియుండుటచేత క్రైస్తవమత వోధమును నిమ్మలమైనట్లు సప్తమరకమానదనిరి పీఠము జోహన్ బ్రూక్సుగాని తమప్రసంగమున వెల్లడిచిరి లాధరియములు, ఆంగ్లికములు, రోమున కేటోలిక్కులు, పీరు చారనసేల క్రైస్తవ సంఘమున కలవివిధభాషలన్నియు నీ నానామధ్యమనకలవు. మతవిభిన్నులైన క్రైస్తవులలోగూడ విహిక పరత్వము హెచ్చుచుండెను. మరెయ్యే లీ విహిక పరత్వమును దూపుమాపలేక పోయినది. ముద్దాసంతరమున ధన విషయమునను సంఘటింపయ్యెనునను కొన్ని యుద్ధములు తక్కువ కలగును. ప్రజలకు మిత్రత్వమును బోధించుట ముఖ్యరక్త్యక మై యున్నది. కాంతిస్థానం కనుకూలించు ఉద్యమము లన్నిటి కని మరెయ్యే సమావేశ మొనర్చుచుండవలయును. ప్రై రిని బూగిమ్మగా రుపకరించిరి.

లాహోరులో క్రైస్తవమత గురువులసభ.

లాహోరులో జనరలు డాక్టరు మ్యురెయిలు గారు భిక్షువుగా నియమింపబడిరి. ఆకారణమున లాహోరులో క్రైస్తవమత గురువుల సమావేశము జరిగెను. ఆసమయమున వెనకటి భిక్షువు గారు క్రొత్తవిషయగారికి చార్జి వచ్చుగిరి చేయుసమయమున వారికి ఉపహారము ముగియిరి. పరీజలు తమ కొనగి: స్వాగతమును తమయెడల కనుపరచిన ఆదరణము కను వారు కను కృతజ్ఞతను వ్యక్తించిరి గత మూడు సంవత్సరములలోను డాక్టరు మ్యురెయిలుగారు ఫిర్గాన్ మెకెను గార్లు మరణించినందున కలిగిన కష్టమునను వారు కొంత చింతి లి. జ. ఉ. చ. గార్ ఆధిని వీ కే న ము న వీరు పర్యటించు మొనర్చిన పురుషుల గారి మును బలాధ్యయము రూపకంతులును యువకులు సమునిక దుస్తుల నుమా 6, 20, 30 వంక ముందుడి తాము పరిక్ష కై కేచి ముంకలను నీరు గాంచుచువచ్చిరి. హిందూజేతమున సమునిక నీరపకరించు సామగ్రి అధికముగకలదు దాని నుపయోగించవలసిందని తాము దొరకెనువారికి నూచింపవలెనని వీరి కోరికయై యుండెను అట్లు పొందు జరగలు గారు నేనాధికారియును ఈవిషయమును ముచ్చటించిరి. పరీత్యకముగ "అంజాము కిన్సి యును"పటాల ముకదాని నేర్పవల వీలులేదనియు, కాని వానిని కొందర త్రవ్వితుచేసి కర్నాటకమున న్యూనము చేర్చవలసి. దని అట్లు పొందు జరగలు గారు నూచిం చి. ఆఫ్రికామే చేతుబడిన. మూడు కంపెనీలసంయుక్తము తయారుచేతుబడి ఒక కంపెనీ తయారు అఫ్రికాకు పంపబడెను. తక్కినవి బెంగళూరుసామగ్రి ౩3 లైట్ వెన్ థెంటిర్ దశమునకు చేర్చబడెను. ఈనైరువులన్ని విధముల తమకు సంతృప్తి నొనరించిరి అట్లు పొందు జరగలు గారు భిక్షుగారికి వర్తమానమందిరి.

వార్తాపరిశోధనము

సెన్సార్లను ప్రభువు గారి ఖండనము.

అనంతపురం వాణిజ్యమును కూడవనట.

గడచిన ఆక్టోబరు 28 తేదీన ప్రభువారియను సగరము నందు వార్తాపరిశోధనమును గురించి విమర్శించుచు సెన్సార్లను ప్రభువు గారు ఇట్లు చెప్పిరి.

"కొన్ని దినములక్రితమే నేను ముఖ్యమంత్రి మాటలను వార్తాపరిశోధక కాఫీ వారి విమర్శించి అందరి యగ్రమునకు చాలవరకు ప్రేరేపక కాఫీ కాదులు జూరాయి దారులయి యున్నానని నుడిచితిరి. ఈ మాటలనే యిప్పుడు కొంచెము విస్తరముగా జెప్పి యానవలయును. కాన్వలయములు (అఫీసులు) ఎట్లును చేయుచున్నవో వివరించెను. అందఱు నుట వార్తాపరిశోధక కాఫీలయందును యెక్కి కలదు. దానికి సర్ ఎడ్వర్డు కేట్ల గారును సర్ ప్రాంత సెక్రటరీ హామి గారును అధికారులుగనున్నారు. వీరికార్యనిపుణత్వమును శక్తిని సమర్థములను నే నెఱుఁగెను. వారెంతయు గౌరవనీయులు. చేరునకు మాత్రము మీ వార్తాపరిశోధక ధిరులులే కాని, వీరిద్దఱు విమర్శించుచు వార్తలను వీరి దంఱుగా జూరబుదానికాదు. మీ కాన్వలయముల వానికాకాఫీయందు సయినకాకాఫీయందు పనిచేయుచున్నట్లు ఈయంద్వఱు వారివారి కాఫీ కాదుల యంతయు ప్రకటించుచు కాన్వలయచేతి కాన్వలయధికారుల యనువదిలొనడం. ఇంత యేగాక, ఇదటి కార్యలయాధికారులకు నెంతమాత్రము ప్రసక్తిలేకుండగ వార్తాపరిశోధనమును, వార్తాపరిశోధనము చాలవరకు ప్రాంతమున నే నుచున్నది. అందు సర్ కుమార్తె గారి యొక్కయు సర్ సెక్రటరీ హామి గారియుగ్రము యాద మాన్యులకుండ జూరని పని యెంతయోకాదునీ యిందులకు సుప్రసిద్ధులనున్న డి. యుద్ధవలయమనంజు వార్తా పరిశోధక కార్యము యుక్తియు గానెడికాకాఫీ కాయలయొక్కయు నావికా కాఫీ కాదులయొక్కయు సాధ్యమిహులంటి యుచియును మాటలున్నను. ఈ యేగ్గాటయొక్క యుద్దేశమేమి? యుద్ధ మునా ఆవశ్యక ప్రతిరోధ కార్యమునా, ప్రేరేపకమునా మున్ను కార్యక్రమములయందు చాచరకు గూఢముగా జరగ వలసియున్నది. కావున, ఈ విషయములను గుఱించినయంచనా యేదియునాడ శక్తియులే తెలియనీకుండుట యవసరమై యున్నది. ఇందు నేయే వార్తల ముఖ్యములూ, యేయే వార్తల మును సెక్రటరీ శక్తియులే తెలియగలవో, యేయే వార్తల శక్తియులే తెలియనీకుండునో, యుద్ధవలయలగు నైనక నాకా కాఫీ కాదులకు తెలిసికట్లు మతెనకి తెలియ జాలదు. ఈ మాటల నేను నొప్పి నెదరు గాని, శక్తియులే యుద్ద జూపవలయు వార్తాపరిశోధక కార్యములోనే నీర యనుభవ జ్ఞానముల ప్రకృతి యా సనియును తీరుచున్నదని మాత్రము ఖండితముగా జెప్పవచ్చును. మనము జర్మను సైనికులను ఖయిదీలనుగా బట్టుకొనినాము. వారెంతయుగడగో జర్మనులకు చెప్పకయే వారికి తెలియగలదు గదా! మన సయినకులను జర్మనులకు పట్టుకొనిరి. తాము బట్టుకొనిన సయినకుల సంఖ్య వారికి మనము చెప్పకయే తెలియగలదు. మేము విషయముల మాటలు యుండునా, ఈ రెండు సమాచారములకు ప్రకటించిచో, శక్తియులే అవసరములేని లాభమేమియు రావోదు. అయినప్పటికి మన వార్తా పరిశోధకలు వానిలో నొక దానిని నిదివరకు నెన్నిమామూలు పట్టించియున్నారో మీకే తెలుసును. మన చేతదిన 25 రోజు ఇయడే 25 రోజుల నాగవ్యముగా చేయుచును, జర్మనులతోబాటు మన ఖయిదీల సంఖ్యను తేల్చుక వోవుట ము నెన్నిమామూలుచేసాము. ఈరీతిగా వార్తా పరిశోధకలనునే మన అధికారులు నొక్కమాట మందలింపవలసియున్నది. ఈమాదిరి కార్యనిపుణులందఱు బ్రతిష్ఠాప్రజలయందు అధికారులను నమ్మకము లేకేమో ముని శంకంపకులని నున్నది. విజ్ఞప్తులకు విప్పి జే మేదన. యుద్ధావసరములందు సుభంధముక వ్వు నిష్ఠుల ములన్నిటిని యధార్థముగా తెలియ జెప్పవలసి యియు, బ్రతిష్ఠాప్రజలను నిప్పటికింటి సాదరముగా భావించి, వారి దృఢచిత్తులను శంకింపవలసికొలదియు, ప్రజల కార్యవరత్వము హెచ్చి, కార్యభారములను అధికారమునకు పూనుకొనగలరు ఇతియేకాం మన జేకోవలయు. బ్రతిష్ఠాప్రజలను జెప్పవలయు, వారు ముద్దులుగలవన జరిగొనునవిధమును తెలియజేసినను, మన ప్రజలు నిరుత్సాహులు మృదయ కంటియగుచును మాట కల్గు. ఎవరివరచరిత్రములనువలనన

స్థానిక స్వరాజ్యము.

గ్రామ పంచాయతీలు.

కృష్ణా జిల్లా సంఘ కార్యదర్శి, నేయూరి శంకటనుబ్బా: గావు వి. వి. వి. ఎల్. గారు పండుగనుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

జ్ఞానులను, మహా కవులను, ప్రభువులను, వీరులను, ఉదారవంతులను వర్తకులను గలిగి మిక్కిలి ప్రసిద్ధి గాంచిన మన మాతృదేశము అనేక విధముల హింసితమై పోయెను. వాటి నువదేశము నేటి దృశ్యము తెలివిన గుండెలనియు, బ్రహ్మదమును కలుగజేయు చున్నది. ఎల్లెడల స్వరాజ్యమున కై ప్రయత్నించుచు ప్రతి దేశమున దేశీయయుగలుగుచుండి మనము మాత్రము కడుపులూని నీరు కడలకుండ సోప దగ్గరణమునకుమాత్రము పోటుపడుచుండుట చాల విషాదకరము. ఎంత ద్రవ్య మార్పించినను ఎన్నెప్పుడును సంతోషించిన, యెన్ని వందల యకరముల సమకూర్చుకొనక, మృతి నొందు వరకు స్వరాజ్యాపేక్షను వదలక, సంసార సాగరమున తుంగిలేయ, జీవితమును గొంతవరకైనను పోషకా రియునకై కృషి మున్నగు చువానియు అనేకము గలవారు న్నాడు. ఇటులా గొంతయుత్సాహము కనబడు చున్నను తిరిగి తమరి దేశ సేవాత్మకములు బయలుపడెదలవలసికొని కిప్పుడు మహా విఖ్యాతి నొందిన ఏ ఆశ్వాకర్తయు యొక్క యర్థము చెప్పతిగి నున్నది.

ప్రభుత్వము వారు చేయవలసిన పని.

ప్రభుత్వము వారు ప్రభుత్వము వారు దేశమును బ్రతిష్ఠి తిరిగి జెప్పుటకై, ప్రజలకు కొన్ని అధికారుల నొసగి, అవి వారు ముఖ్యతతో నడపుకొనక ప్రభుత్వమున స్థానిక స్వరాజ్యము ప్రబలింపజేయు మున్నుమై యున్నాడు. పూర్వము మన గ్రామములందు కంచాయతీలు వెల్లెన దాల్ల గలరని యు, వారిని విషయములకు నక్కరగ బరి తీరించి గ్రామములను వ్యాయమానమున నడపుచుండినయె, ఏలాటి తగవులను గ్రామము నెడలకుండునటుల జేసి యుండినయె, విషయములు, ఇప్పుడు మనవల్ల జరుగుచున్న విషయము యెట్లు మనవరము. పూర్వపు మంచి స్థితులను తిరిగి ప్రభుత్వమునకు గ్రామపంచాయతీల నేర్పవలసినయె, తీవ్రత్యా స్వరహీనమున దభిరుచి హెచ్చింపవలసినయె, పంచాయతీల మెంబర్లను అందరి యగ్రాసాధికారిని ప్రజలెన్నుకొనట, కిదికార మియ్యవలసినయె, ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నించుచున్నాడు. వారి ప్రయత్నములకు మనము తోడ్పడె మనజిరిమిలో గొంతకాలము పోవకారమునకు మన యొగింపన, మనదేశ మింద గాజ్యముల తోపాటు పృథ్వినిండి యుండియున్నాను. వాగింప లనిపించుకొనుచో, మనము తమెత్తి తిరుగగలకాము త్వరలో రాగలరు.

పంచాయతీలు.

ప్రభుత్వము, చెప్పి పురి గన్న మెంబరువారు 3000 గాని యంతకు హెచ్చుగాని జనముగల ప్రతి గ్రామమున నొక పంచాయతీ సభ నేర్పరచుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఈ సభలకు యుద్ధ పన్నులు విధించుకొను కిదికారము తిరిగి యుండును. అట్టి పన్నులను సమకూర్చు మొత్తములో నాల్గవంతు తాలూకా బోర్డు వారిచేదరు కొద్ది దినముల క్రింది ట నొక గన్న మెంబరు మొత్తమున గ్రామభివృద్ధికి పోటుపడు వారికి తాము కొంతసాయ మిచ్చెదమని ప్రయోచించి, కాబట్టి, క్రమముగ గవర్న మెంటు వారుమాడ తపద్రవ్య మిచ్చెదమని యూహించుచున్నాడు. మరియు, నవనరచుకొనట

కావాలి. ప్రతి గ్రామ ప్రతి కందులూ జేరుటయు అంతకంతకు మన ప్రేరక నియమములు పెరుగ గల్గుట మును సాధ్యమగును. ఎ. తనీపు జెప్పవల మృతులయొక్క పట్టిక నొక గాయపడినవారి పట్టిక నొక పరాయయనవారి పట్టికయు మొదలగు పొడి పొడి వార్తలతో నెడనెట్టివనో, ప్రజలకు అనావోత్సాహమును, కార్యద్రోహము కలుగుటెట్లై నేనొకమాటలెరుఅధికారులకు ఘంటాధికుగా జెప్పవచ్చును. జర్మనులయెడల మారతెట్టి వార్తా పరిశోధక కార్యము మనయొగించినను మాకుకవ్వము లేదు గాని, మావీర్య ప్రతాపములను, ధైర్యమును కార్యమును తెలియజేయు రీతికలనములను మాత్రము ప్రబోధించినవో మీరు మనదేశ హితార్థము పనిచేయుచుండలేదనియు మీ కార్యములు ప్రజాశంకులములు కాగలవనియు నొక్క పక్కాడించుచున్నాడు."

జిల్లాబోర్డువారును సహాయమునుబట్టి తటస్థమగును. కాబట్టి గ్రామములు కొంతవన్న విధిచుకొనిన వారికి చాలాభయముకలదు ననుటకు సందియము లేదు. ప్రస్తుతపు యుద్ధమున గ్రామములలో విధింపబడుచున్నంత యుద్ధపన్ను నియమించుకొన సవసరములేదు. ఈ మాటలపరచాచుటలలోని మెంబర్లు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుదురు. కాన ఆయా గ్రామములవారు భరించ తగినంతవరకే పన్ను విధించుకొనవచ్చును. జయ్యూరూప్యములు తెట్టి ఇట్లు కట్టుకొనగలిగినవారు సంకె కాకటికై రెండురూపాయలు జమ్మలిచ్చుకొనట భారము కాదు. మరియు, స్వల్ప గృహములగులవారు పొవల తేక వేదవైతము విధించుకొన వచ్చును. కాబట్టి, పన్ను విధించుకొనవలసినవిషయదని, మాకు పంచాయతీ లవనములేదని, పృథవియ్యములేదని గాని తెలిసి పోతితేజగాని, నిరసించిపో గవర్న మెంటు వారికి రుత్సాహముగలిగి, యానువశోద్యమమును వినిపించెదరు. కావున, ప్రజలు కొంచెము నిరుద్దేశ్యము కలుగజేసికొని విశేషలాభమును గొందమను పొంద ప్రార్థించుచున్నాను. సమయముచేడిన ఒహునందసాలగునాడు; స్వరాజ్యముయొక్క మొలక క్రుంచినవారమై దేశదోహులగుదురు. ఇంతకాత్మకముగా ప్రాసనండుకు మన్నింపవలెద

గ్రామ నియమము

ఇదివరకు జరుగుచున్న గ్రామయూనియనులకును మూడవసంఖ్య నేర్పడే పంచాయతీలకును చాలభేదము కలదు. వివిధ పక్షింద భావజువరచితిం.

పూర్వపు యూనియనులు. నూతన పంచాయతీలు.

- (1) రెండుమాట గ్రామములు ఇప్పుడు ప్రతిగ్రామ గ్రామములకు కనబా గ్రామములకు మును జిడతీ మబడును. మరియు జిడతీ మబడును మరియు పల్లెలు మూడున సంఖ్య మేలాభయములను చూచుడెను. దిన విధిగలవనను.
- (2) మొదట్ల గాని తెలియదు ఇప్పుడిట్టి మధికార మియ్యబడుటచే ప్రజలకు చాల సౌకర్య మేర్పడును.
- (3) కొన్ని మార్గములలో ప్రభుత్వము గ్రామములకు పూర్ణాధికారము చేయవలెగాని, గ్రామముల కి యవసరమనితోచినమార్గలకు నవనరచుకొనటకై తప్పింపములనే కృషియు చేయవచ్చును.
- (4) ఇదివరకు తాలూకాబోర్డు ఇకనుబోర్డువారు నల్లగవంతు ఆదాయ మియ్యక వారు నివోయుచే నుటయుదు. తప్పదు.
- (5) వైతకభి విశేషము గలను. ఇకను స్వేచ్ఛ యొక్కర కల్గును.

గ్రామ ప్రయోజనములు

క్రమక్రమముగా హెచ్చుతక్కుకారముల నిచ్చి గ్రామములలోని విషయములెల్లను పంచాయతీవారే పరిష్కరింపగొనుటకు తగుమార్గాలు నేరుబడును. కొద్దికాటి నీరస, మేజప్రేము, కేసులు, గ్రామముగలి పాతకాలు నీటిపారుదల, గ్రామవిద్యులు, చెరువులు మత్స్యముల యెలములు, సంకలనావార్తలు, బుద్ధిబోధ్య గ్రామముల మృత్యువనము, మొదలగునవి పంచాయతీల లొప్పగింపబడును. దీటివల్ల నాడ చాలయధికారము లున్నా పొందగలవని కలబడుచున్నది కావున, జేకాభిమానులందరు తగు శ్రద్ధపున్నున, గ్రామములలోని ప్రజలకు తేటతెల్లముగజెప్ప వారందరు ఏకగ్రీవముగ పంచాయతీల సేర్పాటు జేసికొనులాగు చేయుకోరెను. ఏ గ్రామములలోన ఉపభు యంపసంపద జెప్పుటకు సామాన్యపనియు, నెల్లరు మిక్కిలి ముత్యాలుతో అంగీకరింతురనియు, తలచెదను. మామ వేల పనులతో గ్రామముల విషయమున సేర్పాటు చేయదలచిన పంచాయతీలను సూర్ప ముందు వివరించెద.

ద్రావదీ స్వయంవరము

అరుదుడు మున్యముగ్రామము తెగవే ము చిత్రపటం చిత్రీకరణమును అవసరమొందెదము సుసాదించి ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఎ. యస్. రావుగారిచే వ్రాయబడినది. ఇందు నవరసములు ఆర్థిక కట్టిల్లు మునుపిడి. నేయేల నిది ప్రతియుట తప్పక ముద్రపడినది చెప్పటకో పరిశోధనాక్రియెంతమాత్రము లేదు.

గ్రామములకు 0-5-0 పాటో గ్రామము 0-2-0
వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము
కె. యస్. యస్. సోము మూలము అనుసరము,
(289) బుక్ సెల్లర్లు, రాజమండ్రి.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

(151)

మనుష్యులకు నరికరాదము
దోమలు, నల్లులు, చిరుటలు,
చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురు
గుల కాధల నుండి నోలగింప
బడుదురు.
ప్రపంచప్రసిద్ధి వడిసిన జపాను
చారిత్రా గ్రంథము చెబుచున్నది.

కాటోల్ పాడరు.
నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగు
లను నశింపజేయును. టికెట్ 1-కి ఆ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు
దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12
మీ ఆరోగ్యవ్యాధులను చీమలను బడక టిండ్లయందు వల్లులును, దోమ
లును, పుస్తక పేటికలను చిరుటలనుండి కాపాడును.
పేగు, ప్రేఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాజుండ కాటోలు నిన్ను కాపా
డు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండ నేరదు.
అనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమతి
ములను పొందినది. అజామి అందు కంపెనీ, ఒకసారి, జపాన్ చారిత్రా గ్రంథము
చేర్చబడినది. పాడరుపాట్లములు మాదిరిచూచుటకు గాను అర్హులచేతికి వచ్చిన
వంతులకును, ప్రతిబూర్జనుండి వ్యాపారము తమ వీరువారు పొట్టు, బట్ట, బిడి
విడిదిగా వ్యాపించుచున్నందున.
పోలు ఏజెంట్లు:— టి. హరకృష్ణమూర్తి,
16 వైవాజుగూడు నోట్ల, మదరాసు
286

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రవచనము
ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.
ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేరియున్నవి.
కొన్ని ప్రతులే మిగిలి యుండుటకల్ల శ్రీమములోనే వ్రాసి
తెప్పించుకొనవలయును.
బాల, ఆయోధ్యాకాండములు గింపానుల కాగితములు
కాలికోటైలకు గిట్టుపేస ౧ సంపుటం రంగిలములు 3-౮-౦
అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు గింపానుల
కాగితము కాలికోటైలకు ౧ సంపుటం రంగిలములు ౪-౮-౦
యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦
తైలసరియెడివక, రంపానుల కాగితముపైన మంచి
అచ్చు మేలైన కాలికోటైలకు బాల, ఆయోధ్యా
కాండములు చేరి ౧ సంపుటము గి-౦-౦
డిటో ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండ్ చేరి ౧౪౦|| గి-౮-౦
డిటో యుద్ధకాండము మూడుభా|| చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦
శ్రీరామకాలింగార్జునము ౦-౮-౦
(285) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో,
ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు,

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారు వైకిల్లు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు స్వీస్
కాన్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది ఆద్రముకు వ్రాయుడు.
ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేష కాలము నుండి
మోటారు వర్తకమున ప్రసిద్ధిజేసి మహారాజులు, రాజులు,
జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త
కాన్సుగాని, పాత కాన్సుగాని మంచివిగాను తీసివెళ్ళగలరు.
తిరుగ మీ కాన్సును కావలసినయెడల అమ్మియివ్వగలరు.
ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు
కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానములు యావత్తును
మీకు చౌకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకివ్వ
గలరు.

(1) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras

మదరాసు మోటారుఇంజనీర్స్

24 జనవరీ పీటర్సురోడ్డు
(288) మోటారురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానము
ను, బోధనాభ్యసముల గలవియును. ప్రత్యేక గమనిక:—
పొరుగురినిదొడ్డుకు ఉచితముగవచ్చును, భోజనాదికములు
న ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతినెల ప్రభుత్వమున క్లాసుప్రారంభ
భవనును తయారైన వైకాకరికి శిష్యాత్వముచేయబడును. స్వల్ప
సంఖ్యయేదీనించును. మనజబుగారికి వ్రాసినోడుడు.

శ్రీలపాట రామాయణము

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణల ప్రణీతము.
నివటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి
అనుకరముగ్గానుండు 200 పేజీలకు గ్రంథము—వెల పుస్త
కము 1 కి, తపాలా కులి సహా ఒక చూసాయి పది పుస్తక
ములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము.
పుస్తకములు దొరకెడు స్థలము.
శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ,
శ్రీరామవిలాసము, రాజమండ్రి.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులాలికైకి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి.
డిసంబరు నెల 31 వ తేది తాళుగ నొకసారిగ వాడుగు హస్తముల విజయగల చూచుచుల గొనువారలకు
క్యాలండరు దులిచుచుగ బంపడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.
ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డజన్ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము	పండ్ల పొడి	మోహినీ తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

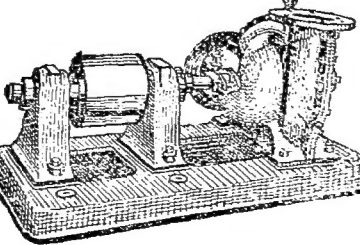
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.
అమృతాంజనము డి పో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.
ఈ యుద్ధమున క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవల
యావారంగము గలగలదు.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈపుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశోధ
విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక
మేనుమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జనర
వలయును. ఈపుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్రి ముఖేశ్వర్ గోవింద్రి,
ఆరంకనగ్రహ బౌద్ధధారయము, 157 బ్రాడ్వే,
(219) 96 హంటుకోడు, మదరాసు.

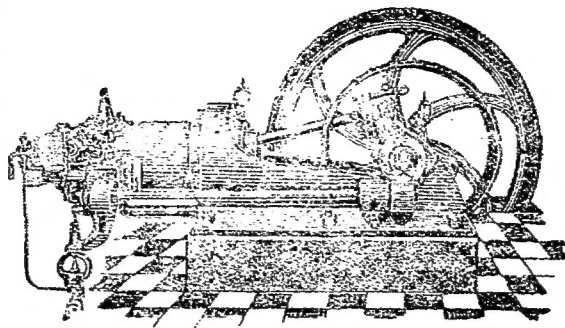
చూడండి! చూడండి! చూడండి!
మదరాసునుండి మీకు ఏసామానులు ఎన్ని ఎంత
విలువగలవి కావలసియున్నను మీకు వ్రాసినయెడల స్వయ
ముగా ఖరీదుచేసి సరసమైనవలకు మంచిసామానులను కంపె
దను. ఒక్కసారి పరీక్షించి చూచిన మీకే తెలియగలదు.
విలాసము—గోకేలు ఏజెంట్
6 మీషను చూసు
(290) 42 వాలాజారోడ్డు, మదరాసు.

మాగాణిభూములకు నీరుపారించు
టెన్ గైరో'ను మించిన నీరుతోడుయంత్రము
(పంపు) లేదు.
పేరొందిన మధ్యస్థలావకర్షిత జలాహరణయంత్రము.
పైపు "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.
గృహపాపయోగమునకును,
తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు
చిన్నచిన్న చేయంత్రములును కావల
సినచో క్రిందిఆడ్రముకు వ్రాయుడు.
టెన్ గైరో అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

రాబుసన్ సెమిడిసెల్ కుండాయలు (కరసపాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టుములవరకు వలకు స్పేరు సామానులు సహా స్టాక్ లో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, శాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామన్నాడు, కారికాళు, నాగపట్టణము, కోయంబతూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణము లలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

దేనిపాక్కును స్త్రీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయింగర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగల్ల నీళ్ల గంపులు, డాంకి పంపులు, చేతితో నుంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుండాయెగించు బొగ్గుగామార్పు, టెటర్టులున్న, బియ్యముచేయు హద్దల పేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకున్ను దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువారు దయచేసి మాకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ,

(బాంబే అఫీసులు:— బెజవాడ, తంజావూరు.) ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మద్రాసు

(255)

వనోపధి సారసపరిల్లా.

ఇది దేశమునందులు సెక్యూరిటీగడ్డలను మరియు నకల చర్యరంగములను బాగుజేయును. కీళ్లపాట్లు, పాతవాయువుపాట్లు నివారణకు, రక్తవికారముగలనగలిగిన అన్ని రంగములను దీనివలన నయముగను. ఇది చర్యమునకు కాంతిని కలిగించును. వాడితంతువులకు తృప్తికలిగించును. సెక్యూరిటీ కుడివలన వృద్ధి జేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడినే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా కల రూ 1-4-0.

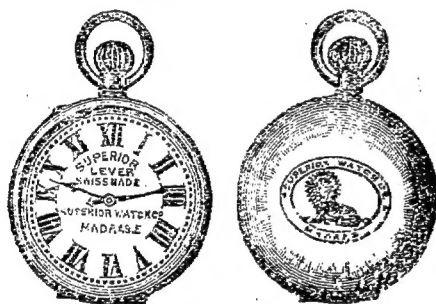
కుప్పకుమందు:— ఇది చర్యమును పూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతవృక్షవల్లి (తాగుచు మందు) నాగల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

పొత్తెరు:— విశ్లేషి. సావంత్, గజక, పనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 124 No. 2, Bombay.

(194)

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్తేజి 0-4-0.

మే మిదికరకు రెండురకల స్విడ్జర్లాండ్ నండి తక్కువ ఖాతా వై గడియారములను రప్పించి యంజింజను తృప్తికరముగా పంపుచుండిరి. యండి తెలింగి: దే. ఈ ఘోర యుద్ధములను ననుభవించు ప్రయాణలకు వెనడియక మనకన్న మేలి మిగ నందఱయినను క్షేలంపుతో వైచిత్ర్యమున నందఱుగలిగి యారములను ఈ మూడవరూర రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు కట్టుబడిదిగల్గులు అధికముగ తగిలినను లీదసాదలును కొని యానం దింతురను నందఱకుతో నందెజలకే యిచ్చెదము. మానకటి గడియారము రిక్ మూవ్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్ట మూవ్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానిని నంచి చూచినయెడ భేదము తెలియును. ఇండు మా కంపెనీపేరు ఎల్. జి. రాతో డ్రైలుమిద నుండును. "సింహము" గురుతుతో మాపేరు గడియారము వెనుకముతలో చెక్కిబడియుండును. ఇయే మాకు రిజిస్టరు ప్రైడుమాను. దీని పనివానితన ముపు రమ్ము చక్కబాధముల కెంపు పుండ్నియొందును. డెస్టుప్రాఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలైనవి చేరవు. జేయేలో ఒకటి తెప్పించిమాడుడు ఈ గడియారము నంచువెట్టెమిద మాకంపెనీపేరు గడియారముపేరు గిల్ట అక్షరములతో నుండును. వెట్టెమాట లోకట్టున గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రూ. 3-0-0 పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

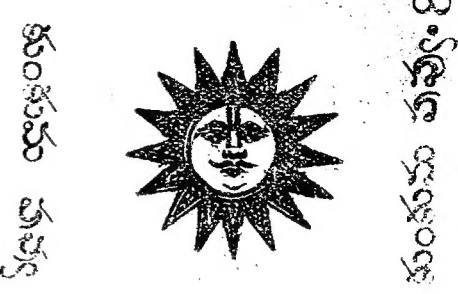
5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకోటై సిద్ధముపజుదీసిది గాన నెవరికడనుండదు. లీదసాదలును గొనుడు రనియే తక్కువఖాతా నందితిమి. వెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియును. దీనికి వెనుకముతపై ముద్రపేరు మార్కు చెక్కిబడియుండును. ఇది మాసాంతి గడియారములకు తప్ప చేసికొనడదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మాకును జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డెస్టుప్రాఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నెలవక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పడుగల్గినను, బారిపడినను, నుజ్జుపుప్పొరిచేసినను కొన్ని గడియారములకులె ఆగదు. సుదీర్ఘకాల మాను చూపుచుండును. మే మారకవర్తింతుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని పరీక్షించిన సర్వానంతరములు వెలియును. గడియారము వెట్టెపై "ఇండియన్ మెయిల్" అను పేరుండును. వెట్టెలోపల గ్యారంటీపత్ర ములికించియుండును.

- ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో 8-0-0
ఈ గడియారములను మావద్దదొరకును.
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
మాచిరునామా:— సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక్స్ నెం 167, మదరాస్

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును విర్బలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్గమో స్పృశు గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలుగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎక్ నారాయణ అండ్ కంపెనీ. (83) 21, హమ్మంపేథి, బొంబాయి.

సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలజేద భేదములు లేక ఆబాలకృద్ధులకు స్త్రీపురుష లిరువురును సేవించిన ఎప్పుడును నిరోగులగు నుండగలదు. మనమంజరి మాత్రము. 40 గల డబ్బిక్రయము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ (188) 20 చీనాబజార్ రోడు మద్రాసు.

గంధకరసాయనం. ఇది కుష్ఠపులు, నకలచర్యరంగములు, సుమస్త పాత సవాయిలు, తెగలు, వాయువులు, రసములు, మచ్చలు, పుండ్లు, జల మలబద్ధము, రసవోషము మొదలగువాటికి బ్రహ్మాస్త్రము. 2, 3 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీ రు. 2-0-0. లక్ష్మీకర తాంబూలమాత్రము:— సువాసన గలిగి రుచికరము గా నుండును. అశీర్వము, కడుపుబ్బరము, వాయువ, ఆరోచకమును హరించి ఉల్లాసము నిచ్చును. 200 మా॥ సీసా 0-2-0. వి.పి. చార్జి వేరు. (0-2-6) లిల్లంపేరి 1 సీసా పంపబడును. (254) ఆయుర్వేదసమాజ్, బొంబాయి. (గుంటూరు జిల్లా)

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది. (గంధక రూ:— 1. హరినర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. కైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచిక వి. పి. గా పంపుగుము. నలుమువారు:— ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము, (27) 145, కాలపేథి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు. తంతి విలాసము:— "ఉమ్మడియార్" ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మొనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిలేవక కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటేలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు అర్జును పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము. (83)

